

TAJNI ZAČIN

ČASOPIS ZA
NEGOVANJE
DUHOVNE KULTURE

SLONOVAČA PRE SLONOVA

- DA LI BI NEKO UMRO ZA LAŽ
- MALAJSKA ZORA

KAKO SEJEŠ TAKO TI NIČE

- KAKO SE POSTIŽU SAZNANJA
VIŠIH SVETOVA - 2.deo
- GOSPODE PREMILA TAJNO DUŠE
MOJE

STARA PESMA / SNEGOVI BELI MOGA KRAJA

- LUK I STRELA
- PROMIŠLJANJA JEDNOG
UČENIKA - 2.deo

ZAPOVESTI SREĆE

- SEME LJUBAVI I DOBRA
- KO HOĆE DA DOŽIVI ČUDO

VELIKI PODACI - VELIKI PROBLEMI

- MIRISNI PLODOVI DUŠE
- TAČKA DODIRA

BROJ 08

20
22

SADRŽAJ

- **SLONOVAČA PRE SLONOVA** 1.deo -

Momo Cvijović

- **DA LI BI NEKO UMRO ZA LAŽ...?** -

Džoš Mekdauel

- **MALAJSKA ZORA** -

Dragoslav Gogić

- **KAKO SEJEŠ TAKO TI NIČE** -

Irina Apreljskaja

- **KAKO SE POSTIŽU SAZNANJA VIŠIH SVETOVA** 2.deo -

Rudolf Štajner priredio Nenad Đurić

- **GOSPODE PREMILA TAJNO DUŠE MOJE** -

Vladika Nikolaj Velimirović

- **STARA PESMA / SNEGOVI BELI MOGA KRAJA** -

- Dr Zorica Petrašinović

- **LUK I STRELA** - Nepoznat autor

- **PROMIŠLJANJA JEDNOG UČENIKA** 2.deo -

Dr Daniel Mešković

- **ZAPOVESTI SREĆE** -

preuzeto iz časopisa "Tajna doktrina"

- **SEME LJUBAVI I DOBRA** -

Predrag Mihailović

- **KO HOĆE DA DOŽIVI ČUDO** -

Desanka Maksimović

- **VELIKI PODACI - VELIKI PROBLEMI** -

Jevđenije Đokić

- **MIRISNI PLODOVI DUŠE** -

Halil Džubran

- **TAČKA DODIRA** -

Dragan Đurić

Dragi naši čitaoci,

ovaj broj će Vas, verovatno, zateći između dva velika praznika: praznovanje Uskrsa i Praznika rada. Dva praznika u razmaku od samo sedam dana, dva praznika u dve nedelje. Kakav smo narod, mnogi će ova dva praznika spojiti i podsetiti se na neke praznike iz bivše nam države, gde smo dobijanjem novih kalendara prvo gledali kako su raspoređeni državni praznici i razmišljali o spajanju radnih i neradnih dana oko njega. U svakom slučaju, želimo Vam SREĆNE PRAZNIKE. Odmorite se i napunite "baterije" za predstojeće podvige.

Ophrvani svakodnevnim problemima sigurno smo se više puta upitali da li i kako možemo da utičemo na sopstveni životni put i da li i koliko možemo da utičemo na životno usmerenje naše okoline.

Od velikih umova Istoka i Zapada čuli smo reči da realnost koju želimo, možemo kreirati i ostvariti sopstvenim unutrašnjim snagama, kako prema sopstvenom životu tako i uticajem na okolinu. Na primer: ako vidimo nedostatak pravde i morala u društvu, mi treba da budemo pravedniji i moralniji u svojoj svakodnevnicu; ako vidimo da nas materijalizam ugrožava, pojačajmo duhovnost. Ako vidimo da nas zlo ophrvava, zračimo dobrim sve oko nas, budimo svici koji se lako vide u noći, jer jednu sveću sav mrak ovoga sveta ne može da ugasi...

Dakle: da bismo menjali društvo trebamo najpre menjati sebe. Gandi je rekao: "Budi promena koju želiš da vidiš u svetu." Konfučije je govorio: "Svaki društveni razvoj počinje individualnim razvojem." Mnogi mudri ljudi su ukazivali na vezu između nas kao individua, našeg duha i stanja u zajednici.

Harmonizujući sopstveni život, harmonizujemo društvo. Preispitivanje nas mora pratiti kako bismo pokrenuli unutrašnje snage i živeli ispravan život. Na taj način ćemo se lakše suočavati i savladavati životne probleme i prepreke na koje nailazimo.

Život je putovanje između rođenja i smrti. Svako od nas bi trebao, koliko može, da ulepša i olakša svoj put. Usklađujući sebe i prepoznajući da je sve ono što nas okružuje JEDNO, harmonizujemo i sebe i društvo. Tako potvrđujemo reči Marka Aurelija: "Ko živi u skladu sa sobom, živi u harmoniji sa Univerzumom."

Ovakav put, nažalost, biraju samo pojedinci, jer za hod ovakvim putem mogu da se odluče samo odvažni. Lakše je ići uhodanim stazama, biti u zoni komfora. Ovakav put se još naziva i Evolucion - Filozofski put ili poput naslova knjige Skot Peka: PUT KOJIM SE REĐE IDE. Potrebno je samo malo budnosti da se taj put prepozna i odvažnosti da se krene njime. Na ovaj način mi kreiramo sopstvenu stvarnost i dajemo smisao životu.

SAMO HRABRO!

Srdačno Vas pozdravljaju, Branislav Božović - Denis i Dragan Đurić

Momo Cvijović

SLONOVAČA PRE SLONOVA

Na početku beše slonovača

Slonovi su na putu da nestanu sa lica zemlje.
A kada se to dogodi, svet će napustiti mudrost i snaga,
bogatstvo i moć, nestaće postojanosti i nepromenljivosti.

Svet će izgubiti tajanstvenost.

Sa nestankom poslednjeg slona srušiće se sav svet, jer,
po verovanjima naroda Afrike i Azije,
slon je kozmofor – životinja koja na svojim plećima
nosi ceo svet i nebeski svod.

Grčki putopisac Pausanija (II v.n.e.) u svom delu Opis Helade iznosi jedan gotovo neverovatan podatak: Homer je poznavao slonovaču kao materijal za umetnička dela i rukotvorine, ali nikada nije ni video niti čuo za životinju zvanu slon! Ovaj, bez sumnje, pronicljiv zaključak, Pausanija izvodi iz činjenice da Homer na više mesta u Odiseji opisuje kako su postelje i kuće imućnijih kraljeva bile ukrašene slonovačom, dok nijednom ne pominje slona kao životinju. Jer, dokazuje dalje Pausanija, da je Homer znao za slonove, sigurno bi pre opisao tako egzotične životinje nego borbu između Pigmeja i ždralova.

U svakom slučaju, ma šta mi o tome danas mislili i u kom svetlu tumačili neobične Pausanijine zaključke, antičko stanovništvo Grčke i Italije svakako je koristilo i upoznalo slonovaču kao luksuzni materijal za ukrašavanje i izradu umetničkih predmeta, mnogo pre nego su videli same slonove. O tome svedoče i antički izvori koji opisuju užas koji je obuzeo Rimljane kada je epirski kralj Pir protiv njih, u bici kod Herakleje (280. godine p.n.e.) izveo i 20 slonova. Naime, "Rimljani su poverovali da je to nešto drugo, a ne životinje." Ni sam Pausanija, kako kaže prilikom rasprave o tome da li su kljove rogovi ili zubi slonova, nikada nije video živog slona, već samo njegovu lobanju u Artemidinom svetilištu u Kampaniji.

Nekada je zemlja bila naseljena brojnim vrstama slonova (**Proboscoidea**). Njihov najpoznatiji pleistocenski predstavnik bio je mamut (**Elephas primigenius**), čiji su izumrli ostaci (sa kožom, krznom i mekim delovima tela) pronadjeni u smrznutoj zemlji i ledu Sibira. Ta velika životinja, visoka i do četiri metra sa spiralno savijenim kljovama, bila je prilagodjena životu u surovim glacijalnim uslovima. Pronadjene su čak kljove mamuta savijene do tri četvrtine kruga i dugačke oko sedam metara. U poslednjem glacijalu mamut je bio rasprostranjen na evropskom kontinentu sve do Apeninskog i Pirinejskog poluostrva, dok je na Balkanskom poluostrvu dopirao do Solunskog zaliva. U gornjem paleolitu imao je veoma važnu ulogu u životu čoveka, pre svega kao značajan izvor hrane, dok su koža, kljove i kosti korišćene kao materijal za izradu orudja, oružja i odeće. Na gornjepaleolitskim staništima u Ukrajini i južnom Sibiru kosti mamuta su korišćene za izgradnju kuća.

Najstariji umetnički predmeti izradjeni od slonovače, odnosno od kosti mamuta, na evropskim prostorima, potiču iz vremena mladjeg (gornjeg) paleolita i pripadaju tzv. gravetijenskoj kulturi (oko 25.000 god.p.n.e.). Statueta žene od slonovače iz Lespiga (Gornja Garona, Francuska), glava žene iz Donjih Vjestonica (Moravska) i glava žene iz Brasampuja (Land, Francuska), kao i neki nalazi sa lokaliteta u Nemačkoj, Italiji, Ukrajini i Rusiji, govore o širokoj rasprostranjenosti ovog materijala, u kome su se i najbolje očuvale ovakve tvorevine. Od početka tog perioda javlja se takodje i veliki broj koštanih predmeta za svakodnevnu upotrebu: šiljci, šila, strugači, harpuni, spatule, razni privesci i sl.

*Do naših vremena opstale su dve vrste slonova - jedna vrsta afričkog slona i jedna azijska. Afrički slon (**Loxodonta africana**) naseljava čitavu unutrašnju Afriku, u pojasu s redovnim godišnjim kišama i području šuma i visoke, guste trave. Svojom veličinom premašuje azijskog, odnosno indijskog slona, i na prednjim nogama ima četiri a na zadnjim tri prsta. Indijski slon (**Elephas maximus**) ima pet prstiju na prednjim, odnosno četiri na zadnjim nogama. Surla je najznačajniji organ kod slonova, koja je veoma pokretljiva i osetljiva. Ona je organ i mirisa i dodira, kao i sredstvo za prinošenje hrane, jer gradja tela ne dozvoljava slonu da sagne glavu do zemlje. Osim dve veoma razvijene kljove u gornjoj čeljusti, slonovi imaju samo po jedan veliki kutnjak u svakoj čeljusti. Taj zub ima osobinu neprestanog obnavljanja (šest puta u toku života slona), dok kljove rastu neprekidno, tako da mogu dostići veliku dužinu i težinu od 75 do 90 kilograma.*

Još od preddinastičkih vremena slonovača je bila veoma omiljena kod starih Egipćana. Od nje su rezbareni reljefi, a pravljene su i figure od kojih je iz ranog perioda najznačajnija statueta faraona IV dinastije Keopsa. Ova statueta je jedini potpuno sačuvani portret graditelja velike piramide, iz vremena oko 2600. godine p.n.e. pronadjena u Abidosu, 1902. godine. Veći broj predmeta od slonovače pronadjen je u Tutankamonovoj grobnici, kao što su to toaletne kutije, lepeze, drške za ogledala, amajlije, figure za igru ili čuvena statueta sa Tutankamonovog uzglavlja. Slonovača je korišćena i kao ukras za nameštaj u kombinaciji sa bojenjem ili umetanjem drugih materijala – zlata, fajansa, kamenčića i sl.,

Slonovača je kao sirovina u Egipat dolazila sa juga. Koliko je bila cenjena vidi se iz podatka da se u vreme 18. dinastije kraljica Hatšepsut hvali kako je iz Libije dobila 700 kljova. Lov na slonove bio je jedna od omiljenih zabava faraona Tutmosa III, koji tvrdi da ih je jednom prilikom ulovio 120 komada.

Za razliku od kosti, koja ima vlaknastu strukturu, slonovača je kompaktnija i elastičnija.

Zbog takvih svojih osobina - dobre teksture, finog vlakna, lepe boje i mekog sjaja, ona se, od najstarijih vremena, smatra veoma luksuznim i skupocenim materijalom. Zabeleženo je da su slonove kljove činile glavni deo godišnjeg poreza koji su stanovnici Sudana i ostali narodi pod egipatskom vlašću morali plaćati faraonu. Sve velike kulture u istoriji ljudske civilizacije, od starog Egipta, Kine, Indije i Japana, ostavile su veličanstvena umetnička dela u ovom dragocenom materijalu, koji su stari narodi cenili između ostalog i zbog toga jer su verovali da je to jedini neprolazan materijal organskog porekla. Slonovača je izuzetno trajan materijal, a zbog svojih osobina sličnih tvrdom drvetu, nije je lako ni uništiti ni oštetiti, Veoma je otporna kako na vatru tako i na vodu. Zbog velike gustine izvanredno se polira i lako obradjuje alatima za obradu drveta.

Izrada predmeta od slonovače, od umetničkih do onih za svakodnevnu upotrebu, može se pratiti gotovo u kontinuitetu od praistorijskih vremena preko antičke Grčke, helenizma, Rima, ranog hrišćanstva, Karolinga, Vizantije, Romanike, Gotike, Renesanse, kao i perioda Baroka, sve do modernih vremena.

Rezbarena slonovača predstavlja dragocen materijal za proučavanje mikenske civilizacije. Vrednost takvih nalaza, koji prikazuju ljude ili životinje, potvrđena je i njihovim pominjanjem u spiskovima pisanim linearnim B. Čuvena grupa iz Mikene, tzv. Božanska trijada, izradjena od slonovače u punoj plastici (XIII vek p.n.e.) prikazuje dve žene i jednog dečaka. Istom periodu pripada i reljef od slonovače sa predstavom ratnika, pronadjen ispod Artemidinog svetilišta na Delosu.

Persijski car Darije III Kodoman je prvi upotrebio slonove u bici protiv Aleksandra Makedonskog, kod Gaugamele 331. godine p.n.e. Aristotel je video neke od tih zarobljenih slonova, pa je zbog toga mogao prilično tačno opisati tu životinju. O plemenitosti, požrtvovanosti i inteligenciji slonova ispričane su brojne legende. Jednu od njih beleži Plutarh prilikom opisa borbe Aleksandra Makedonskog sa indijskim kraljem Porom. "Ta životinja - piše Plutarh o slonu kralja Pora - pokazala je zaista neobičnu pamet i brižljivost za kralja. Dokle god je Por još sasvim bio pri svesti, slon ga je besno branio od napadača i ove odbijao. Ali kad je osetio da je njegov gospodar od mnogih strela i rana već klonuo, pobjao se da bi se on mogao s njega srušiti, i zato se oprezno spusti kolenima na zemlju i stane mu mirno svaku strelu svojom surlom hvatati i iz njegova tela izvlačiti."

Još od arhajskog doba potiče tehnika izrade vajarskih dela u zlatu i slonovači (hriselefantinska tehnika), koja svoj vrhunac dostiže u radovima Fidije - statue Zevsa u hramu u Olimpiji i boginje Atene na Partenosu u Atini. Na ovim statuama ogromnih dimenzija slonovača se u tankim pločicama nanosila na otkrivene delove tela - lice, ruke i stopala. Još nije do kraja poznato na koji način su pravljene ploče dovoljne širine da pokriju tako velike površine tih kolosalnih skulptura. Pretpostavlja se da su rezani veliki cilindrični odsecci iz centralnih delova kljove, koji su zatim omekšavani nekim postupkom kojim se slonovača mogla izravnati. Natapanje u bademovom ulju i sirćetu čini slonovaču relativno duktilnom. Do fleksibilnosti takodje dolazi potapanjem u rastvoru fosforne kiseline, kojom prilikom slonovača postaje delimično providna, da bi posle toga očvrsla pri izlaganju na vazduhu.

Sasvim je moguće da od tada potiče ne samo privlačna snaga ovog retkog i skupocenog materijala, već da od njega vodi poreklo i simbolično značenje, koje naročito dolazi do izražaja u evropskom ranom srednjem veku, na rezbarenim pločicama sa religioznima sadržajima, koje su služile kao ukras sakralnih knjiga. Slonovača u ovom slučaju "zastupa telesnu supstancu čoveka kao slike i prilike božje, u prvom redu pak bogočoveka Hrista."

Feničani su takođe praktikovali hriselefantinsku tehniku u kombinaciji sa drugim plemenitim materijalima, lapis lazulijem, staklom i sl.

I pored toga što se i zubi nekih drugih životinjskih vrsta - nilskog konja, nosoroga, morža, narvala i nekih životinja iz klase divljih svinja, kao što je bradavičasta svinja iz južne Afrike, priznaju kao slonovača u komercijalne svrhe, oni su daleko manje vrednosti od slonovih kljova zbog svojih malih dimenzija. Za izradu većih predmeta, pored kljove slona od značaja su jedino kljove nilskog konja i morža. Kljova afričkog slona u proseku je oko 2 m dužine i oko 23 kg težine za svaku pojedinačno, do su one azijskog slona nešto manje. Kljova raste u slojevima Unutrašnji sloj se poslednji stvara. Trećina kljove je usadjena u koštanu čašicu životinjske lobanje. Glaveni kraj kljove ima praznu duplju koja se proteže na izvesno rastojanje duž njegove unutrašnjosti, ali kljova postepeno postaje potpuno čvrsta, sa samo uskim nervnim kanalom koji se proteže kroz centar do vrha kljove.

Pasitel i Arkesilaj, dva velika helenistička umetnika iz I veka stare ere, takođe su radili u slonovači.

U starom Rimu slonovača je bila veoma cenjen materijal. Na nekim reljefima na kojima je predstavljen trijumf careva, kao ratni plen prikazuju se i kljove slonova.

Pored umetničkih predmeta slonovača se koristi i za izradu onih za svakodnevnu upotrebu: toaletnog pribora - češljeva, igala za kosu, piksida, ramova i drški za ogledala, lepeza, kozmetičkih kutija, od nje se prave različiti delovi za nameštaj, kocke za igru i dr.

Od slonovače je i skiptar koji Senat dodeljuje konzulima i vladarima, a poznati su konzularni diptisi (dvodelne table od drveta ili slonovače pokrivene slojem voska koja je služila za pisanje) koji su davani konzulima prilikom stupanja na vlast.

Savijeni zubi nilskog konja su vredni kao tvrda slonovača. Oni su veoma gusta, kompaktna vrsta dentina, spolja delimično zaštićeni tankim slojem gledji koja je tvrda kao porcelan. Zbog takve tvrdoće nisu popularni kod rezbara i strugara slonovače, jer se gledj prethodno mora ukloniti kiselinom. Slonovača nilskog konja se svojevremeno upotrebljavala za veštačke zube, kao i za drške bodeža, štapova i kišobrana.

Slonovača morža manje gustine nego kod nilskog konja nekada je bila veoma cenjena za rad. Korišćena je prilikom izrade na srednjevekovnim skulpturama XI i XII veka, kao i za drške na starim i savremenim mačevima.

Slonovača od narvala nema veću komercijalnu vrednost izuzev kao ukras i kuriozitet. Gusta je i svetle boje i malo podesna zbog centralne rupe za bilo šta veće nego što su prstenovi za salвете.

Nastaviće se...

Džoš Mekdauel

DA LI BI NEKO UMRO ZA LAŽ?

Šta god mislili o Isusu iz Nazareta, jedna istorijska činjenica zahteva objašnjenje: Isus je pogubljen, a njegovo telo stavljeno u grobnicu; međutim, trećeg dana telo je nestalo – grobnica je bila prazna. Šta se dogodilo sa telom?

Najrasprostranjenije objašnjenje koje potiče od Isusovih protivnika jeste da su Isusovi učenici ukrali telo (iako je rimskoj straži naloženo da čuva grobnicu po cenu života) i da su potom proširili laž da je Isus oživeo, tj. vaskrsao.

Istorijske činjenice i biblijski izveštaj govore da su učenici dosledno do kraja života govorili o Isusovom vaskrsenju, uprkos poniženjima, progonstvima i mučenjima, a od dvanaestorice njih jedanaest ubijeni su na najokrutnije načine tada poznate ljudima.

Zbog čega bi učenici izmislili priču o vaskrsenju?

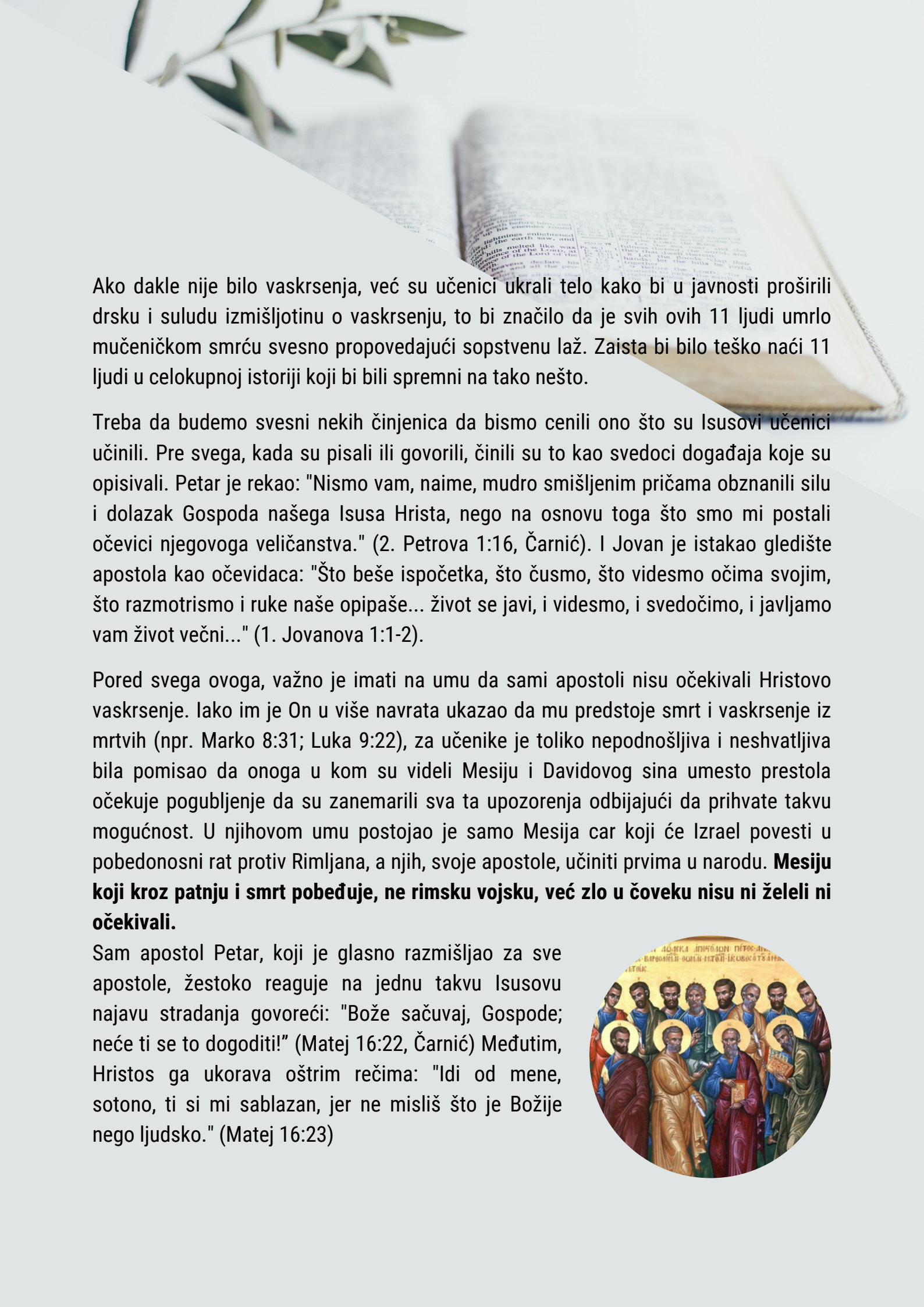
Možda zbog ugleda? Bogatstva? Moći? Položaja?

1. Petar – razapet
2. Andrija – razapet
3. Matej – ubijen mačem
4. Jovan – umro prirodnom smrću
5. Jakov, Alfejev sin – razapet
6. Filip – razapet
7. Simon – razapet
8. Tadija – ubijen strelom
9. Pavle – odsečena mu je glava
10. Toma – proboden kopljem
11. Vartolomej – razapet
12. Jakov, Zevedev sin – ubijen mačem

Zar nisu mnogi umrli za lažne ideale?

Savremenom čoveku je strana ideja žrtvovanja za moralne ideale, većinom zbog toga što se u modernom društvu skoro izgubio osećaj za postojanje apsolutne istine i pravde. Uopšteno govoreći, današnjem čoveku je teško da učini i najmanju uslugu drugom čoveku, a kamoli da za drugog žrtvuje svoj život. Međutim, istorija svedoči o mnogim primerima ljudi koji su dali život za vrednosti u koje su verovali. Često bi se kasnije pokazalo da su te vrednosti bile prolazne ili lažne, ali su oni sami živeli i umrli duboko verujući da je to istina vredna žrtvovanja.

Ako dakle nije bilo vaskrsenja, već su učenici ukrali telo kako bi u javnosti proširili drsku i suludu izmišljotinu o vaskrsenju, to bi značilo da je svih ovih 11 ljudi umrlo mučeničkom smrću svesno propovedajući sopstvenu laž. Zaista bi bilo teško naći 11 ljudi u celokupnoj istoriji koji bi bili spremni na tako nešto.

Treba da budemo svesni nekih činjenica da bismo cenili ono što su Isusovi učenici učinili. Pre svega, kada su pisali ili govorili, činili su to kao svedoci događaja koje su opisivali. Petar je rekao: "Nismo vam, naime, mudro smišljenim pričama obznanili silu i dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, nego na osnovu toga što smo mi postali očevici njegovoga veličanstva." (2. Petrova 1:16, Čarnić). I Jovan je istakao gledište apostola kao očevidaca: "Što beše ispočetka, što čusmo, što videsmo očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše... Život se javi, i videsmo, i svedočimo, i javljamo vam život večni..." (1. Jovanova 1:1-2).

Pored svega ovoga, važno je imati na umu da sami apostoli nisu očekivali Hristovo vaskrsenje. Iako im je On u više navrata ukazao da mu predstoje smrt i vaskrsenje iz mrtvih (npr. Marko 8:31; Luka 9:22), za učenike je toliko nepodnošljiva i neshvatljiva bila pomisao da onoga u kom su videli Mesiju i Davidovog sina umesto prestola očekuje pogubljenje da su zanemarili sva ta upozorenja odbijajući da prihvate takvu mogućnost. U njihovom umu postojao je samo Mesija car koji će Izrael povesti u pobedonosni rat protiv Rimljana, a njih, svoje apostole, učiniti prvima u narodu. **Mesiju koji kroz patnju i smrt pobeđuje, ne rimsku vojsku, već zlo u čoveku nisu ni želeli ni očekivali.**

Sam apostol Petar, koji je glasno razmišljao za sve apostole, žestoko reaguje na jednu takvu Isusovu najavu stradanja govoreći: "Bože sačuvaj, Gospode; neće ti se to dogoditi!" (Matej 16:22, Čarnić) Međutim, Hristos ga ukorava oštrim rečima: "Idi od mene, sotonu, ti si mi sablazan, jer ne misliš što je Božije nego ljudsko." (Matej 16:23)

Zar i same ove reči ne pokazuju koliko je Hristov koncept pobede kroz smrt i vaskrsenje, koncept Mesije žrtve i stradalnika, daleko ne samo od očekivanja ondašnjih ljudi, nego i svih onih koji Isusov krst nazivaju "ludošću i bezumljem"? Stoga tvrdnja da su učenici skovali plan o falsifikovanju vaskrsenja nema nikakvo psihološko, istorijsko ni tekstualno opravdanje. Njima vaskrsenje nije bilo ni na kraj pameti, pogotovo u vreme Hristovog hapšenja i raspeća. "Tada učenici svi ostaviše ga, i pobegoše." (Matej 26:56). Kada je Marija Magdalena, koju smatraju njegovim najprivrženijim sledbenikom, došla na grob u jutro vaskrsenja, nije prepoznala ni samog Isusa koji se pred njom pojavio. Ona je tražila samo mrtvo telo, ne živoga Hrista. Učenici joj nisu verovali, pa su sami pošli da se uvere.

U šta, ako su sve već namestili?

Konačno, sam apostol Toma, čija je sumnjičavost postala poslovična do današnjeg dana, nije hteo da poveruje u reči svedoka vaskrsenja dok nije susreo vaskrslog Isusa i opipao njegove ožiljke od rana sa krsta. I Toma je kasnije umro mučeničkom smrću zbog svoje vere u Isusovo vaskrsenje. Ako je sve to bila samo farsa, zašto je taj isti Toma ubijen propovedajući vaskrsloga Hrista čak u Indiji?

Apostol Petar, koji se pre raspeća pohvalio da bi za Isusom išao čak i u smrt, uplašio se i nekoliko puta odrekao Hrista kome su tada sudili. Međutim, uskoro posle Hristovog vaskrsenja, Petar se pojavio u Jerusalimu iako mu je pretila smrt, smelo propovedajući da je Isus Mesija i da je vaskrsao. Posle više godina, pod vlašću rimskog imperatora Nerona, i Petra su razapeli na krst. Po tradiciji, sam je zahtevao da ga razapnu sa glavom nadole smatrajući da nije dostojan da bude razapet kao njegov učitelj. Ako Isus nije vaskrsao, možemo se zapitati šta se to desilo sa Petrom i šta ga je preobrazilo u čoveka spremnog da umre pre nego da se odrekne vere u vaskrslog Isusa Hrista? Jedino zadovoljavajuće objašnjenje zapisano je u 1. Korinćanima 15:5 – "onda se (Isus) javio Kifi (Petru)."

Lažovi koji su dali život za svoju laž?

Mnogi misle da su apostoli ovekovečili ogromnu podvalu. Ako se vaskrsenje nije dogodilo, apostoli su to znali. Međutim, ta mogućnost se ne slaže sa onim što znamo o moralnim vrednostima koje su obeležavale njihove živote. Oni su osuđivali laž i podsticali ljude da govore istinu.

Istoričar Edvard Gibon u svom čuvenom delu *Opadanje i propast Rimskog carstva* navodi "čistu, ali strogu moralnost prvih hrišćana" kao jedan od pet razloga za brzi uspeh ranog hrišćanstva. Majkl Grin, dekan koledža Sv. Jovana u Notingemu, zapaža da je "upravo vaskrsenje pretvorilo razbijene sledbenike jednog razapetog učitelja u hrabre svedoke i mučenike rane crkve. To je bilo ključno verovanje koje je izdvojilo Isusove sledbenike iz judaizma i

pretvorilo ih u zajednicu vaskrsenja. Mogli su ih zatvarati, bičevati, ubijati, ali neočekivano veliki broj njih nisu mogli navesti da poreknu svoje ubeđenje da je 'trećeg dana ustao'."

Hrabro držanje apostola počev od trenutka kad su se uverili u vaskrsenje isključuje mogućnost da je sve to bila organizovana prevara. Gotovo preko noći postali su hrabri. Vlasti su hapsile Isusove sledbenike i tukle ih, a oni bi se ipak uskoro opet našli na ulicama i govorili o Isusu (Dela 5:40-42). Svi su primetili njihov polet i njihovu hrabrost.

Poruke koje su apostoli iznosili bile su međusobno usaglašene; oni su se i ponašali u skladu sa svojim rečima. Malo je verovatno da bilo koja velika grupa ljudi bude tako složna, a ipak su se svi oni složili oko istine o vaskrsenju. Ovo zadivljuje utoliko više ako imamo na umu da Novi zavet ne krije da su oni, sve do Učiteljevog vaskrsenja, bili u neprestanim trzavicama i rivalstvu.

Teško bi bilo objasniti, kad bi se radilo o prevarantima, zašto nisu podlegli pritisku. Blez Paskal, francuski naučnik i filozof, piše: "Neosnovana tvrdnja da su apostoli varalice potpuno je besmislena. Hajde da razmotrimo optužbu da bismo doneli logičan zaključak: Zamislimo kako se učenici sreću nakon smrti Isusa Hrista i kuju zaveru ne bi li svima rekli da je ustao iz mrtvih. To bi predstavljalo napad i na svetovne i na

religijske vlasti. Čovekovo srce je promenljivo i nestalno; povija se pred obećanjima, privlače ga materijalna bogatstva. Da je ijedan od ovih ljudi posustao pred tako privlačnim iskušenjem ili da je podlegao jačim 'dokazima' zatvora i mučenja, njihova vest bi se pokazala lažnom."

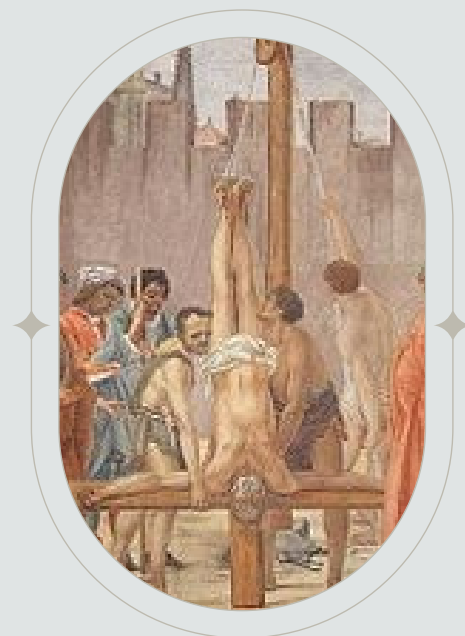
Jedan nepoznati autor slikovito opisuje promene koje su se desile u životima apostola:

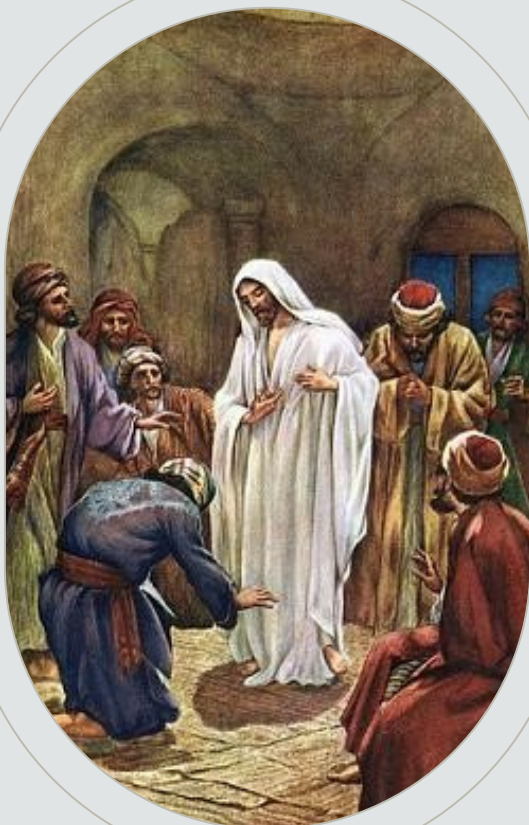
"Na dan raspeća bili su ispunjeni tugom; prvog dana u nedelji radošću. Za vreme raspeća bili su očajni; prvog dana u nedelji njihova srca su gorela sigurnošću i nadom. Kada su prvi put čuli poruku o vaskrsenju, prihvatili su je sa nevericom, ali kad su se jednom uverili, više nikada nisu posumnjali. Kako bi se mogla objasniti ta neverovatna promena kod ovih ljudi, promena koja se zbila za tako kratko vreme? Puko premeštanje tela iz groba nikad ne bi moglo da preobrazi njihov duh i karakter. Tri dana ne bi bila dovoljna da se razvije legenda koja bi toliko uticala na njih, jer za stvaranje legende potrebno je vreme.

Njihov preobražaj je psihološka činjenica koja zahteva potpuno objašnjenje. Pomislite na ličnosti ovih svedoka, ljudi i žena, koji su dali etički najuzvišenije učenje koje je svet ikada upoznao, koji su čak i po svedočenjima svojih neprijatelja živeli u skladu sa učenjem koje su prenosili. Pomislite koliko je psihološki apsurdno da zamislimo malu grupu poraženih i razočaranih ljudi koji se kriju u nekoj sobi na spratu, a nekoliko dana kasnije se preobražavaju u družinu koju nikakav progon nije mogao učutkati – a zatim pokušamo da ovu dramatičnu promenu pripišemo ničemu boljem nego jednoj bednoj izmišljotini koju su pokušali da 'utrpe' svetu. To jednostavno nema nikakvog smisla."

Nepokolebljivost apostola, čak i kad su bili suočeni sa smrću, ne može se nikako poreći. Prema Britanskoj enciklopediji, Origen je zabeležio da je Petar bio razapet naglavačke. Njegova smrt opisana je ovako: *"Tako su Petra, kako je Isus predskazao, 'opasali drugi' i 'odneli' na Aurelijev put, na mesto blizu Neronovih vrtova na Vatikanskom bregu, gde je tako mnogo njegove braće već umrlo strašnom smrću. Na sopstveni zahtev razapet je naglavačke, jer je sebe smatrao nedostojnim da umre kao njegov Učitelj."*

Ako je Isus iz Nazareta zaista ustao iz groba, to predstavlja najvažniju vest i najveću senzaciju svih vremena. Razmislimo dobro: ako je Isus Hristos vaskrsao, onda svi događaji u njegovom životu od rođenja do vaskrsenja imaju jedan sasvim drugi smisao. U tom slučaju se ne radi tek o jednom neuspešnom duhovnom učitelju više, čiji su poraz učenici pokušali da pretvore u legendarnu pobedu. Umesto toga, njegovo vaskrsenje daje potpuno novo značenje životu svakog čoveka jer je On sam istakao da je njegovo vaskrsenje najava vaskrsenja svih ljudi koji traže i slede Boga:

"Reče Isus: *Ja sam vaskrsenje i život; ko veruje u mene - živeće - ako i umre. I svaki koji živi i veruje u mene, neće umreti doveka...*" (Jovan 11:25-26, Čarnić)

Istu ovu misao naglašavaju i obogaćuju pisci novozavetnih knjiga: *"Neću vam pak zatajiti, braćo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nade. Jer ako verujemo da Isus umre i vaskrse, tako će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim."* (1. Solunjanima 4:13,14)

"Jer kako po Adamu svi umiru, tako će i po Hristu svi oživeti... najpre Hristos; a potom oni koji verovaše Hristu o njegovom dolasku." (1. Korinćanima 15:22-23)

Čoveku 21. veka priča o vaskrsenju zvuči kao bajka ili kao besmislica, ali zar je u vreme apostola ova revolucionarna ideja pobuđivala manje zaprepašćenja? Nije li upravo ta neverica, ta zadržka čoveka prvog i dvadesetprvog veka u odnosu na biblijsku tvrdnju da *"kako po Adamu svi umiru, tako će po Hristu svi oživeti"* dokaz da vaskrsenje nije ljudska izmišljotina, već Božije rešenje za smrt? Upravo je na to mislio francuski književnik i filozof 18. veka Žan-Žak Ruso kada je na sva osporavanja vaskrsenja odgovorio rečima: *"Prijatelju, čovek tako ne izmišlja!"*

Dragoslav Gogić

MALAJSKA ZORA

Živopisni tropski predeli malezijske države Sabah na Borneu, nikoga ne ostavljaju ravnodušnim. Hodanje po prašumi u krošnjama drveća 41 metar iznad zemlje, ronjenje u Južno-kineskom moru čija je prosečna godišnja temperatura vode 30 stepeni, rafting mutnom planinskom rekom Padas, vožnja čamcem noću sa ciljem da se vidi najveća kolonija svitaca na svetu poput one u Avataru...

Bili smo uporni sa domorocima iz plemena Dusun u pronalaženju najvećeg pojedinačnog cveta na svetu – Raflesije koja je u prečniku više od jednog metra, impresivne težine od skoro 12 kilograma.

Najveća atrakcija ovog egzotičnog kutka planete su Proboskis majmuni, endemska vrsta koja živi samo na Borneu. Ima ih oko 7 000 jedinki, a svojim velikim nosom koji doseže do 17 centimetara dužine, privlače ženke. Proboskis ili majmun sa surlom je i odličan plivač. Roni do 20 metara dubine i nikada ne spava na istom mestu jer se

plaši dva svoja najveća neprijatelja u prašumi: krokodila i leoparda. Česti su bili i susreti sa velikim malezijskim gušterom i krokodilima u mutnim rekama oko glavnog grada Sabaha, Kote Kinabalu. Ovaj grad, na obodu džungle, je mešavina tradicionalnog i modernog sa oko 600 000 stanovnika.

Na samom Borneu (jedinom ostrvu na svetu koje dele tri države: Indonezija, Sultanat Brunej i Malezija) živi 20 miliona ljudi.

Penjanje na markantni *Lous pik*, najviši vrh Kinabalu planine na Borneu, koji doseže 4.095 metara iznad nivoa Južno-kineskog mora je vrhunski planinarski doživljaj. Malezijski rendžeri izdaju 120 dozvola dnevno, koliko ima i kreveta u planinarskom domu.

Kreće se od Timpohon kapije, istoimenog nacionalnog parka a zatim sledi penjanje kroz prašumu do *Laban* planinske kuće. Kao retko gde – 6 kilometara za 6 sati hoda. Možete zamisliti zgradu visoku 6.000 metara opasanu stepenicama... korak za udisaj, korak za izdisaj sa vlagom u vazduhu od 75 procenata. Nakon par sati odmora u *Laban* kući u dva sata posle ponoći valja krenuti na završni uspon veliki granitnim pločama sve do samog vrha.

U osvit zore stiže se na *Lous pik* sa koga se, kao na dlanu vide Filipini. Dočekati *Malajsku zoru* na Kinabalu planini praznik je za sva ljudska čula... Prosečna godišnja temperatura na vrhu je od -4 do + 8 stepeni. Za poslednjih 100 godina samo je jednom pao sneg na planini Kinabalu. Za razliku od belog pokrivača, kiša na Borneu pada svakodnevno jer je izuzetno velika vlažnost vazduha što otežava disanje. Monsunska kiša često pretvori ovaj planinski masiv u veliki vodopad pa je veoma teško sići sa *Lous pika* na nivo mora u šta se i uverio planinarski tim iz Srbije. Na Kinabalu planini ima 8 vrhova iznad 4 000 metara. Po lepoti izdvajaju se *Viktorija*, *Agli sister*, *Kralj Edvard pik*...Ovu regiju je 2015. Godine pogodio razorni zemljotres koji je u potpunosti promenio izgled planine. Tada je poginulo 18 planinara i lokalnih vodiča a deo planine postao je nepristupačan zbog lomljenja velikih granitnih ploča.

Privilegija je boraviti na ostrvu Borneu zbog endemskih orhideja i oko 300 vrsta leptira čarobnih boja, koji se mogu videti samo na Borneu. Obavezno treba posetiti farmu krokodila, najveću džamiju na ostrvu Bandaraju, nacionalni muzej kao i jednu od najboljih kardio klinika na svetu – Glen igls. Naša ekipa imala je sreće da se nađe i na dve tradicionalne svadbe a duboko u prašumi obiđe i Mari Mari selo gde su nekada živela plemena Dusun i Murut. Borneo, gde su u davna vremena živeli ljudožderi a danas obitavaju divni ljudi sa osmehom na licu. Indonežani kojima pripada 73 odsto ovog ostrva nazivaju ga Kalimantan.

Irina Apreljskaja

KAKO SEJEŠ TAKO TI NIČE

Postoji jedan zakon kome je podložno apsolutno sve!

Naš posao, porodica, odnosi, zdravlje – sve se može poboljšati ili potpuno uništiti na isti način. Koji?

Najvažniji zakon uspeha i prosperiteta.

Ne varajmo se: Bog se ne da ružiti; jer šta čovek poseje to će i požnjeti.

Sigurno ste često čuli ovu frazu, preuzeta je iz Biblije i opisuje duhovni zakon koji deluje od stvaranja sveta. On se ne može ukinuti, kao što je nemoguće ukinutu smenu leta i zime, dana i noći, sunca i meseca.

U čemu je suština zakona setve i žetve?

Sve što imamo to je naše seme. Misli, reči, talenti, novac, vreme, snaga. Svaki minut života je polje koje sejemo. U zavisnosti od onoga šta stavljamo u tlo, izrasta žetva. Nekad brzo, nekad sporo, ali je istina da žetva uvek postoji!

Zato, razmotrimo sve sfere svog života i razmislimo o tome kakvo seme i gde sadimo? Da li je dobro ili ne baš? Ili možda zemlja nije dobra? Koju žetvu dobijamo iz dana u dan u radu, zdravlju, finansijama i odnosima?

Sve što imamo danas rezultat je jučerašnje setve. Mi smo to posejali. I u našoj moći je da ukloniš ono što je posejano: na primer, da se pokajajemo za učinjeno i delujemo drugačije.

Drugi ljudi takođe mogu da poseju određena semena u našem životu: negativna ili pozitivna. Glavno je da li ćemo im dozvoliti da izrastu? Ako su nam uradili ili rekli nešto loše, ne fokusirajmo pažnju na to, ne obrađujemo to u svom srcu, u suprotnom ćemo sigurno požnjeti bol i gorčinu koja će otrovati našu dušu.

I obrnuto, ako su nam dali kompliment ili poklon, prihvatimo i zahvalimo! I požnjećemo još više ljubavi i prihvatanja u svim sferama života!

Radimo dobro ljudima, pomažimo finansijski (to je takođe naše seme!) za Božje delo i za dobrotvorne svrhe. Pomozimo okruženju rečima i delima, ohrabrimo ih i inspirišimo ih. Svakodnevno posejmo ljubav i podršku.

U svojoj profesiji i poslu, uložimo celog sebe, ne polovično, već maksimalno, da požnjemo 100% uspeha! Hranimo sebe dobrom hranom, posejmo u svoje zdravlje kvalitetne proizvode. Filtrirajmo svoje misli i reči, to su naša semena za budućnost.

Ako budemo poštovali ovaj zakon u svakoj sferi života – verujmo, rezultati će nas iznenaditi!

Rudolf Štajner

Priredio: Nenad Đurić

KAKO SE POSTIŽU SAZNANJA VIŠIH SVETOVA

Il deo

2. Prosvetljenje

Prosvetljenje proizilazi iz jednostavnih procesa.

Prvi početak je posmatranje različitih bića prirode kao što je lepi kristal, biljka i životinja. Pre svega se usmerava sva pažnja na upoređivanje kamena sa životinjom na sledeći način: i kamen i životinja imaju oblik. Kamen ostaje miran na svom mestu. Životinja menja svoje mesto. Nagon (požuda) izaziva da životinja menja mesto. Oblik životinje služi nagonima. Oblik kamena je bez požude. Ove misli moraju biti praćene živim osećanjima i da isključe sve druge misli i osećaje. Ovo udubljivanje izaziva dva potpuno različita osećanja, jedno iz kamena, drugo iz životinje. Iz početka to neće moći da se oseća, ali kasnije, vežbom i vremenom, će početi.

Iz ovih osećanja i misli obrazuju se organi vidovitosti.

Ako se doda i posmatranje biljke, videće se da je ona izmedju kamena i životinje. Organi koji se razviju takav način su duhovne oči. Uz pomoć njih se postepeno uči da se posmatra nešto poput duševnih i duhovnih boja.

Dakle, u fazi pripreme duhovni svet sa svojim linijama i figurama ostaje taman, a kroz prosvetljenje on postaje svetao.

U tajnoj nauci za organ vidovitosti iz kamena izbija "plavo" ili "plavocrveno", iz životinje "crveno" ili "crvenožuto", iz biljke- "zeleno" koje postepeno prelazi u etarsko "ružičastocrveno".

Napomena: Navedene boje su date generalno, dok svaki kamen, svaka biljka i svaka životinja ima sasvim odredjenu nijansu boje.

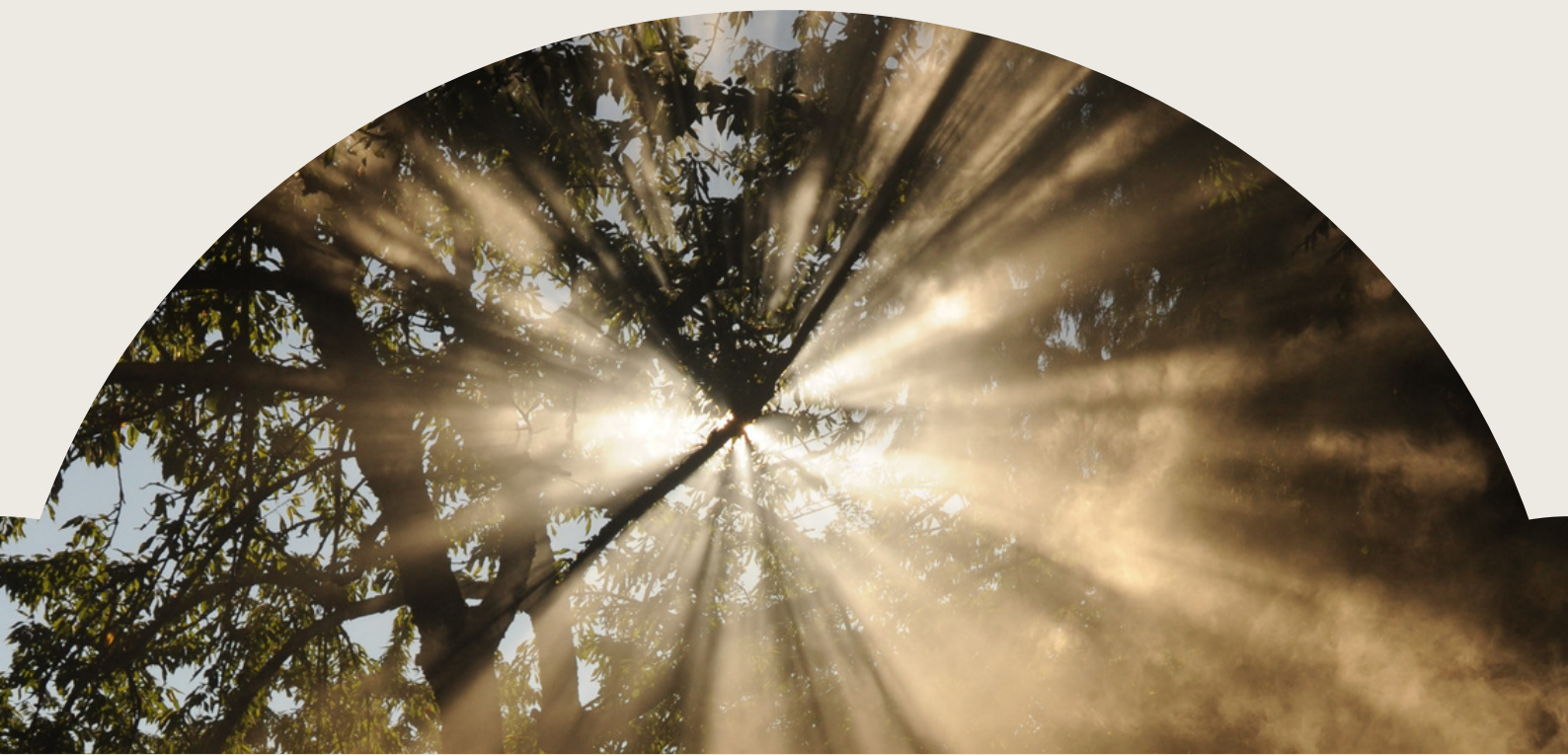
Kada počne da gleda duhovnim očima tajni učenik počinje da vidi viša i niža bića koja nikada ne ulaze u fizičku stvarnost. U ovoj fazi tajnom učeniku je potrebno vođstvo, koje će mu stići samo po sebi.

Neophodna je opreznost. Tajni učenik mora da i dalje razvija svoju moralnu snagu, unutrašnju čistotu, da uvećava svoje saosećanje za živi svet, svoj smisao za lepotu prirode. Ovo je neophodno, jer

kroz vežbe otopljavaju srce i um. Tajni učenik treba se pri svemu ovome držati pravila da ne menja ništa u svojim spoljašnjim odnosima i da ne upotrebljava više vremena i snage na vežbe, nego šta mu stoji na raspolaganju u odnosu na njegov životni položaj i dužnosti. U tom slučaju ne preti mu opasnost. Za istinski rezultat potrebno je strpljenje, jer se tajni učenik mora naučiti da čeka, da bude strpljiv.

Snage i sposobnosti koje tajni učenik treba da razvije u početku su veoma nežne, tako da ih ovaj ne primećuje odmah. Zato je bitno ne izgubiti strpljenje. Mnogo pre jasnog opažanja napretka nastupa jedan taman osećaj da se tajni učenik nalazi na pravom putu. I taj osećaj se treba negovati i čuvati, jer on može da postane siguran vođa. Do viših saznanja vodi svest o sopstvenoj duši i duhu.

Vežba: Staviti ispred sebe jednu semenku neke biljke. Neophodno je razviti pravilne misli pred ovom stvari i kroz njih odgovarajuća osećanja. Najpre razjasniti ono što se vidi očima: boja, oblik, veličina. Zatim se promisli: iz ove semenke će nastati biljka sa mnogo oblika ako se poseje u zemlju. Zamisliti tu biljku. Misliti: ono što ja sada zamišljam to će snage zemlje i svetlosti kasnije stvarno izmamiti iz semenke. U veštačkoj semenci nema te unutrašnje snage iako su spolja jednakog izgleda. U pravoj semenci sadržano je nešto nevidljivo i na to tajni učenik treba da usmeri svoja osećanja i misli. Tajni učenik će sebi predstaviti: to nevidljivo će se kasnije preobraziti u vidljivu biljku. Važno je da ono na šta se misli mora da se intenzivno oseća. Misao se mora u potpunom miru doživeti. A zatim je potrebno sebi dopustiti da se ova misao i osećanje uvrte u dušu.

Posle izvesnog vremena osetiće se u sebi snaga, koja će stvoriti jedan novi pogled. Semenka će se pojaviti kao obuhvaćena jednim malim svetlosnim oblakom, kao neka vrsta plamena. Prema sredini biće ljubičasta boja a prema ivicama - plavičasta. Biljka, koja će to tek postati, pojavljuje se vidljiva na duhovni način.

Važna napomena: Pri svim ovim vežbama tajni učenik treba da se čuva fantazija, sanjarenja. Mora biti jasnog razuma i gospodariti sobom.

Vežba: Ispred sebe staviti biljku na stepenu punog razvoja. Pritom se tajni učenik predaje mislima da će doći vreme kada će ova biljka da odumre, ali ta biljka će iz sebe razviti semenke iz koje će opet nastati nova biljka. Ovaj oblik i biljka u budućnosti neće postojati, ali predstava da ona obrazuje semenke uči me da ona neće nestati u ništa. Misao i osećanje razvijaju novi pogled, izbija duhovni plameni oblik, veći nego u predhodnom slučaju. Plamen je u sredini zelenkastoplav, a na krajevima - žućkastocrven. Napomena: više se radi o utisku boje, nego što se boje vide.

Tajnom učeniku se sada stvari otkrivaju ne samo u sadašnjem biću, nego i u njihovom nastajanju i prolaženju. Tako se dolazi do tajne rođenja i smrti, koji su za duh samo preobražaj.

Napomena: Važno je gledati u prave biljke, izbegava se fantazija i njih u meni stvara stvarnost. Dalje, ako je tajni učenik kroz navedene vežbe našao prve početke duhovnih pogleda, tada on sme da se uzdigne i posmatra samog čoveka. Iako je bolje u početku posmatrati jednostavne pojave. Tajni učenik uporedo mora da radi na čistoti svog moralnog karaktera. Mora da se odagna svaka misao da se postignuto saznanje upotrebi za ličnu svrhu. Ne sme se nikada zloupotrebiti. Tajni učenik se mora držati zlatnog pravila tajne nauke: ako pokušaš da učiniš jedan korak napred u saznanju tajnih istina, onda učini istovremeno tri napred u usavršavanju svog karaktera prema dobru. Ako se ovo uspe može se preći na sledeću vežbu: Treba se živo zamisliti čovek koga smo posmatrali kako je želeo neku stvar. Pažnju usmeriti na žudnju. Najbolje je u sebi probuditi sećanje na čas kada je žudnja bila najživlja i kada je bilo neodređeno da li će čovek dobiti željeno ili ne. A zatim se predati predstavi o onome šta se u sećanju posmatra. U unutrašnjoj duši uspostaviti potpuni mir. U sebi probuditi to osećanje.

Posle mnogo pokušaja u vlastitoj duši doživjećemo osećanje koje odgovara duševnom stanju posmatranog čoveka. Posle izvesnog vremena tajni učenik će primetiti da kroz to osećanje u vlastitoj duši narasta snaga koja postaje duhovni pogled na duhovno stanje drugoga.

U vidnom polju se pojavljuje slika kao nešto svetleće, što je tzv. astralno utelotvorenje posmatranog duševnog stanja žudnje. Slična je plamenu, u sredini - žutocrvena, a na ivicama - crvenkastoplava ili ljubičasta. O ovome se ne treba govoriti niti opisivati, jer može dovesti do velike obmane.

Inače mora se ćutati o svojim duhovnim viđenjima. Ćuti čak i pred samim sobom. Viđeno, ne odavati rečima, predati se duhovnom gledanju, ali ne razmišljati previše o tome, jer posebno u početku razmišljanje nije doraslo gledanju.

Dopunska vežba: Na isti način posmatrati čoveka kako je odreagovao na ispunjenje bilo koje želje, nekog očekivanja.

Na kraju se vidi plamen, u sredini - žut, a na ivici - zelenkast.

Kroz ovakvo gledanje tajni učenik može da padne u moralnu grešku - da postane tvrda srca. On mora da se bori protiv toga, da se seti da su misli vrsta stvari, da mu misli budu u saglasnosti sa najvišim poštovanjem ljudskog dostojanstva i slobode. Uz ovo posmatranje mora da ide samovaspitanje tako da se neograničeno ceni puna vrednost svakog čoveka i da se to u čoveku smatra svetim.

Onaj koji se posvećuje mora biti hrabar i neustrašiv, da svoje posvećenje odgaja sistematski. Opasnosti treba gledati mirno u oči, želeći da se teškoće savladaju bez oklevanja. Izboriti se sa svakim strahom. Svo ovo samovaspitavanje je neophodno za posvećenje u više tajne.

Podsetimo se da fizička čula onemogućavaju da čovek gleda više istine i time mu čine dobrobit, jer mu skrivaju stvari za koje on nije pripremljen i čiji izgled ne bi izdržao. Tajni učenik treba da doraste tom prizoru. Veo koji se u običnom životu nalazi treba biti odstranjen. Snage sveta su rušilačke i izgrađujuće. Tajni učenik treba da gleda u delovanje tih snaga. Pred ovim saznanjima tajni učenik ne sme izgubiti svoju snagu. Mora imati jako poverenje u dobre moći postojanja. Mora da razvija nove pobude za delovanje i mišljenje. Na ovo se odnose hrabrost i neustrašivost. Mora se biti istrajan. Bude li imao opisane osobine tajni učenik će biti zreo da sazna prava imena stvari, koja su ključ za više saznanje. Jer posvećivanje se sastoji u tome da čovek uči da stvari u svetu naziva onim imenima koje one imaju u duhu njihovih božanskih tvoraca. U njihovim imenima nalaze se tajne tih stvari. Zbog toga posvećeni govore jednim drugim jezikom nego neposvećeni, jer ovi prvi imaju oznaku bića pomoću koje su načinjena.

Nastaviće se...

Vladika Nikolaj Velimirović

**GOSPODE, PREMILA
TAJNO DUŠE MOJE**

Gospode,
premila tajno duše moje,
kako je lak ovaj svet
kada ga merim na kantar s Tobom!

Na jednoj strani kantara
jezero rastopljenog zlata
a na drugoj oblak dima.

Sve brige moje,
sa telom mojim
i njegovim ludim grčevima
od slasti i gorčine,
šta su nego dim,
ispod koga duša moja pliva
po zlatnom jezeru?

Kako da ispovedim ljudima tajnu
koju gledam kroz krugove
arhangela Tvojih?

Kako delovima
da govorim o celini?
Kako će nokti na prstima
razumeti krvotok tela?
Zaista onemelom od čuda
mučno je govoriti
ogluvelim od larme.

Prvo je bilo rađanje
pa onda stvaranje.

Kao što se čudesna misao
u čoveku nečujno i tajanstveno rađa,
pa rođena misao potom stvara,
tako se nečujno i tajanstveno
u tebi rodio Svečovek, Jedinorodni,
koji je potom stvorio
sve što Bog može stvoriti.

U Tvom neuznemirenom devičanstvu,
deјstvom Duha Svesvetog,
rodio se Sin.
To je rađanje Boga odozgo.

U Tvom neuznemirenom devičanstvu,
deјstvom Duha Svesvetog,
rodio se Sin.

To je rađanje Boga odozgo.

Kako gore, tako dole –
govoriše stari.
Ono što se desilo na nebu,
desilo se i na zemlji.
Ono što se desilo u večnosti,
desilo se i u vremenu.

Mio si mi, ljubavi moja,
zato što si mi tajna.
I svaka ljubav gori
i ne sagoreva dok tajna traje.
Otkrivena tajna, sagorena ljubav.
Kunem Ti se večnom ljubavlju
kao što se Ti meni
kuneš večnom tajnom.

Obukao si se u sedmora nebesa;
skrio si se preduboko od svih očiju.
Da se sva sunca sliju u jedno oko
ne bi progoreli sve zavese tvoje.
Nisi se skrio namerno,
Veliki Gospode,
no nesavršenstvom našim.
Razloženo i isitnjeno stvorenje - ne vidi Te.

Samo za onoga nisi skriven –
ko je postao jedno s Tobom.
Za onoga nisi skriven –
za koga je porušen zid
između Ja i Ti.

Gospode,
premila tajno duše moje, kako je lak ovaj svet
kad ga merim na kantar s Tobom.
Na jednoj strani kantara jezero rastopljena
zlata,
a na drugoj oblak dima.

Dr Zorica Petrašinović

STARA PESMA & SNEGOVI BELI MOGA KRAJA

Dr Zorica Petrašinović

STARA PESMA

Iskoči iz mene pesma stara.
Izlete, odnekud, iz sećanja
I zabode se u noć.

Usnuli svet preda mnom
i treperavih zvezda moć,
raspali ugašeni sjaj.
I prodre mi u zenice.

Doleprša, iznebuha, plava ptica
I donese mi žudnje daleke, nižući ih u perle,
Što mirišu na školjke
I neke drhtaje meke.

Oživeše moje magične moći.

I ceo svoj, dosadašnji život,
Poklanjam baš ovoj noći.

SNEGOVI BELI MOGA KRAJA

Snegovi beli moga kraja
Pocepaše moje daleke godine.

I kao krpe na krovovima
Prekriše zaboravljene snove
Od mekih pahulja belih.

Skliznuše dodirnuti čežnjama
I radosnim svetovima,
Sve od bisera celih.

Vraćam im se ushićena i čista,
Od beline koja blešti.

I da sam bilo gde u Vasioni,
moja duša onako, dečje, blista,

kad snegovi beli moga kraja
pocepaju moje daleke godine.

LUK I STRELA

- Učitelju - jednom je pitao učenik - zašto postoje teškoće koje nas ometaju da postignemo cilj, udaljavaju nas od izabranog puta, pokušavaju da nas primoraju da priznamo svoju slabost?

- To što ti zoveš teškoćama - rekao je Učitelj - zapravo je deo tvog cilja. Prestani da se boriš sa tim. Samo razmisli o tome i uzmi to u obzir kada biraš put. Zamisli da gađaš iz luka. Cilj je daleko i ne vidiš ga, pošto je na zemlju pala gusta magla.

Da li se boriš sa maglom? Ne, ti čekaš da vetar dune i magla nestane. Tada je meta vidljiva, ali vetar preusmerava let tvoje strele.

Da li se boriš sa vetrom? Ne, ti jednostavno odrediš njegov smer i podešavaš strelu na malo drugačiji ugao.

Tvoj luk je težak i čvrst, ti nemaš snage da povučeš tetivu. Da li se boriš sa lukom? Ne, ti treniraš svoje mišiće, i svaki put jače povlačiš tetivu.

- Ali, postoje ljudi koji gađaju iz laganog i gipkog luka po vidljivom, mirnom vremenu - rekao je uvređeno učenik.

- Zašto se samo moja strela susreće sa toliko prepreka na svom putu? Da li se svet opire mom kretanju napred?

- Nikada ne gledaj na druge - nasmeši se učitelj. Svako ima svoj luk, svoj cilj i svoje vreme za hitac. Jedni imaju za cilj pogodak centra mete, a drugi mogućnost da nauče kako da gađaju.

Učitelj je spustio glas i nagnu se prema učeniku:

- Želim još da ti otkrijem strašnu tajnu, momče. Magla ne pada na zemlju da bi omela tvoj hitac, vetar ne počinje da duva zbog toga da tvojoj streli promeni smer, čvrst luk nije napravio strelac da bi ti shvatio svoju slabost. Sve to postoji samo po sebi. Ti si odlučio da u tim uslovima precizno pogodiš cilj. Zato, ili prestani da se žališ na teškoće i počni da gađaš, ili umiri svoju gordost i izaberi lakši cilj. Cilj, na koji možeš gađati iz blizine...

Dr Daniel Mešković

NEKA PRAKTIČNA PROMIŠLJANJA JEDNOG UČENIKA NA PUTU RUŽE I KRSTA II deo

Pojam puta u mistici

Kada krećemo nekim duhovnim putem mi svojim intelektom već trasiramo sebi polaznu tačku, krajnju distancu, maršrutu kojom idemo, pa čak i „prevozna sredstva“ na toj putanji i alatke koje ćemo koristiti. Da li to baš može tako? Zašto se kaže u „Malom princu“ da „Ono što je bitno, nije vidljivo fizičkim očima“.

Pre četiri stotine godina izdat je čuven rozenkrojcerski spis, pod nazivom Fama Fraternitatis u kome se govori da je jedan brat, duhovni tragalac, pošao na put. Hteo je da poseti Sveti grob za koji je očekivao da se nalazi u Jerusalimu. Pošao je na put sa bratom P.A.L. Prošli su kroz brojne destinacije poput Kipra, Damaska,... To su samo simbolične tačke. U Damasku je nešto duže prebivao. Bio je tamo, jer je imao fizičkih poteškoća. To je sve zapravo samo simboličan prikaz. Bio je upoznat sa majstorima Arapima, koji su mu rekli da ono što traži neće pronaći u Jerusalimu, jer je u ono vreme Jerusolim bio nemiran grad. Rekli su mu da ne ide tamo, već u pustinju – upravo suprotno od onoga čemu se nadao! Tako se slično u nama događa na putu. Pođemo na put sa ciljem koji je nama jako važan i onda na tom putu dođemo do jednog mesta gde se kaže: „Stop! Ono što tražiš je sasvim negde drugde!“

Zašto je to tako? Koračajući putem do nekog cilja koji smo sebi postavili, mi delom svesno, delom nesvesno, činimo jedan proces razvoja i tim razvojem naša svest se menja, te čini određeni pomak koji nam pomaže da shvatimo da je cilj zapravo negde drugde, u odnosu na to kako je to na početku odredila naša spoljašnja svest. Znanje o putu i znanje o sebi u mističnom smislu nije znanje koje se naučilo „iz kataloga“. To nije znanje, bolje reći istinsko razumevanje u mudrosti, nego samo skup prenetih informacija o nečemu. Onaj koji zna, onaj koji stvarno razume, je neko koji je to predano znanje oživeo kroz istinski rad na sebi i tada može reći: „Znam ko sam ja!“

Kako to možemo razumeti? Pre svega treba reći da je i pojam „Put“ jedna vrsta simbola, iza koga leži jedan ili više duhovnih zakona. Kada počnemo raditi sa simbolom, moramo pronaći koji je zakon iza tog simbola.

To ne možemo samo intelektom. Moramo se meditativno time baviti. Jedan mistični simbol ima za nas vrednost tek ako se s njim počnemo kontemplativno i meditativno baviti, poslušamo šta naše unutarnje kaže o tom simbolu i onda dolazimo u lični odnos sa tim simbolom, komuniciramo sa njim i raspoznavamo šta se iza njega krije. U ovom trenutku možda je dobro da svako od nas postavi sebi jedno pitanje u meditaciji: „Šta za mene znači put u duhovnom smislu?“

Svako od nas ima jedan potpuno lični put sa svojim ciljem. I ovaj put je u našoj inkarnaciji već dat, predviđen. Ipak ne smemo to gledati fatalistički, priklanjajući se pukom determinizmu. Put je u neku ruku dat, jer naša duševna osobnost u ovoj inkarnaciji ima određene zadatke koje je na sebe preuzela, određene lekcije koje treba da nauči, određene karmičke dugove da isplati, određene stvari da nauči i sazri u velikoj učionici života koju zovemo Zemlja – Malkuth, kabalistički rečeno. Jedna duša je, na primer, izabrala da se inkarnira u porodici gde otac alkoholičar tuče majku, u alkoholisanom stanju baca njega na pod, dete ostaje jedva živo... Mladi dečak odrasta i gleda zlo i ljudsku patnju oko sebe. Genetički i psihološki, kao produkt trauma, neminovno je da će se i u sebi susresti sa mrakom i destrukcijom, snagama koje će ga „vući na dole“. Ipak, jednim krajičkom svoje ličnosti, u duhovnom i psihološkom smislu, ali ipak važnim i moćnim krajičkom, ta mlada osoba će biti postavljena pred izbor – hoću li podleći zlu, hoću li krenuti putem tame, budući da sam začet i odgajan u tami, pun trauma i genetskih opterećenja, ili ću smoći snage da uspravim svoj duh prema Svetlu, živim, radim i borim se za Svetlo, budući da sam spoznao strahote i jad tame. Hoće li mi moj put u ranoj mladosti biti trasa za nastavak destrukcije ili upravo katalizator koji će me gurnuti ka Svetlu?

Put je tu, ali je važna naša spoljašnja odluka kako ćemo ići. Što više radimo spolja prema unutra i sledimo našu intuiciju i što nam je iznutra dato da to ostvarimo, više sarađujemo s unutrašnjim i potrebne snage počinju da teku. Na tom putu se upoznajemo sa spoljašnjim i unutrašnjim i dolazimo do jedne mogućnosti razlikovanja.

Možemo se dalje u našim meditacijama pitati: „Da li je taj spoljašnji put koji smo sebi predstavili u skladu sa pravim putem?“ Možemo na to reći: „To su moje želje za moj život“, ali da li su moje želje u skladu sa mojom duhovnom osobnošću, da li su u skladu sa onim što put moje duše u ovoj inkarnaciji zapravo jeste. Što više težimo da dođemo do jednog usklađivanja spoljašnjeg i unutrašnjeg, to smo više u jedinstvu sa samim sobom. Tek se stvarno nalazimo na putu kada možemo uočiti koliko su naše želje u skladu sa unutrašnjim putem i to mora pronaći i definisati svaki duhovni tragalac, pojedinac za sebe.

Jako je važno ono što moramo učiti na ovom putu, a to je da je to polagani proces. Moramo izgraditi poverenje prema unutrašnjem, te naučiti razlikovati fantazije od unutrašnjeg. Fantazija je rezultat naših želja. Moramo učiti razlikovati između željenih odgovora i pravog odgovora. Mi moramo imati želje, strašno bi bilo da ih nemamo, ali moramo razlikovati između onoga što je odgovor želje i unutrašnji odgovor. Unutrašnji odgovori su van ravni gde se nalaze željene želje. Tamo gde su unutrašnji odgovori, tu je i naše unutrašnje biće. Upravo je to ravan i veza sa kosmičkim energijama, kosmičkom svešću. Važna je iskrenost prema tom unutrašnjem. Preveliki entuzijazam bez unutrašnjeg vodstva može biti kontraproduktivan. Pogotovo u današnje vreme, kada je u društvu sve okrenuto prema spolja, moramo učiti da razvijamo to poverenje prema unutrašnjem.

Naša duševna osobnost nije savršena. Samo je savršena duševna esencija koja je u nama i u tom delu Univerzalne duše, esenciji koja je deo duše, nalazi se ono što je najplemenitije u nama. Naša duševna osobnost nije savršena, a ta esencija savršenstva, to božansko u nama je prisutno kod jedne meditacije, prave molitve, istinske duhovne prakse i povezivanja sa Kosmosom. Svaki istinski duhovni Red, duhovna Škola, te ezoterni spiritualni, a ne dogmatski i egzoterni pravci u religijama, imaju tu vezu sa Kosmosom, a za svakog pojedinca je važno da je svestan te veze. Jedan takav duhovni pravac može samo ponuditi alate. Na početku puta imamo osećaj da se nalazimo pred jednim ogromnim brdom, jednom nepoznanicom, tunelom u koji ne znamo ni kako tačno da uđemo ni kuda da se krećemo, ni gde ćemo izaći. Kako se napreduje sve je svetlije i dolazimo do prvo malih, a zatim sve većih rezultata, dok se ne dogodi ono što nazivamo velika iluminacija.

Ima mnogo malih iluminacija, ali postoji jedna velika, a za nju se ne može znati kada će doći. Ona dolazi zato što idemo tim stepenicama, zato ona dolazi k nama. Kada je dostignemo, tek onda započinje jedan veliki razvoj, samo na jednoj drugoj ravni.

I za kraj ovog teksta, hteli bi nešto reći o tome šta znači ići mudro putem, putem na kome ćemo istinski skupiti znanje koje je potrebno za razvoj naše duše, te koji su preduslovi za to. O tome govori jedan važan duhovni zakon – ZAKON ODABIRA. Znanje je stanje spoznaje ili razvoj spoznaje o nekom stvarnom događaju ili istini. Znanje je zbir činjenica i istina koje su prikupljene na polju iskustva, poučavanja ili duhovnog uključivanja, bez predrasuda s obzirom na izvor podataka. Mudrost, koja nije svima zajednička dolazi nekim ljudima, tragaocima na Putu, prema ZAKONU ODABIRA.

On ima više postulata:

- 1.Ti bi trebalo da žudiš za mudrošću sa srcem slobodnim od sumnje
- 2.Ti ne bi trebao biti lakoveran
- 3.Ti bi trebao tragati slobodnom voljom
- 4.Tvoja molba bi trebalo biti skromna i iskrena
- 5.Ti se približavaj sa strahopoštovanjem prema onome što je sveto
- 6.Ne zbog prava, nego usled posebnog privilegija, trebalo bi se veseliti znanju
- 7.Ti bi trebao nesebičnim srcem kod svečanog obeda mističnih mudraca piti vino i jesti hleb
- 8.Ti bi trebao voleti svog bližnjeg ljubavi radi koju je Bog dao
- 9.Ti bi se trebao pripremati za tvoj zemaljski životni zadatak
- 10.Ti bi trebao ustrajati uz trojstvo: posvećenje, učestvovanje i zajednička izgradnja

Neka je istinski unutrašnji mir sa nama, u vezama Svetla i istinskog služenja čovečanstvu!

(preuzeto iz časopisa "Tajna doktrina" iz juna 2012.)

ZAPOVESTI SREĆE

Zapovesti sreće – mnogim tragaocima omogućavaju da steknu razumevanje prirode, energije izobilja, da ispune svoj život savršenom radošću, da otkriju u sebi izvor sreće i mudrosti.

Kada je car Solomon sišao sa planine, posle zalaska sunca, okupljeni u podnožju su mu rekli:

- Ti si izvor nadahnuća, za nas. Tvoje reči preobražavaju srca, a mudrost tvoja prosvetljuje um. Mi žudimo da te slušamo. Reci nam: Ko smo mi?

On se osmehnuo i rekao:

- Vi ste svetlost sveta. Vi ste zvezde. Vi ste hram istine. U svakom od vas je Vaseljena. Zaronite um u srce, pitajte svoje srce, slušajte kroz ljubav svoju. Blaženi su oni koji znaju jezik postojanja.

Šta je smisao života ?

- Život – to je put, cilj i nagrada. Život – to je ples ljubavi. Vaša predodređenost je da procvetate. Postojanje – to je veliki dar dat svetu. Vaš život je istorija Vaseljene. I zato je život lepši od svih teorija. Odnosite se prema životu kao prema prazniku, jer je život vredan sam po sebi. Život se sastoji od sadašnjosti a smisao sadašnjosti – je biti u sadašnjosti.

Zašto nas proganjaju nevolje?

- Što ste posejali, to ćete i požnjeti. Nesreća – to je vaš izbor. Siromaštvo – je ljudska tvorevina. A ogorčenost – je plod neznanja. Optužujući gubite snagu, a žudnja

raspršuje sreću. Probudite se, jer je siromašan onaj ko nije spoznao sebe. A ko nije našao unutar sebe Carstvo Božije – je beskućnik. Siromašan je onaj ko gubi vreme uzalud. Ne pretvarajte život u životarenje. Ne dozvolite masi da uništi vašu dušu. Da bogatstvo ne bude vaše prokletstvo.

Kako prevazići nevolje?

- Ne optužujte sebe. Ne odričite se sebe, jer ste božanstveni. Ne

poredite se i ne razjedinjujte se. Za sve blagodarite... Radujte se, jer radost čini čuda. Volite sebe, jer voleći sebe volite sve. Blagodarite opasnosti, jer smeli postižu blaženstvo. Molite se u radosti – i nesreće će vas zaobići. Molite se, ali ne trgujte sa Bogom. I znajte, zahvalnost je najbolja molitva, a sreća – najbolja hrana za dušu.

Koji je put do sreće?

- Srećni su oni koji vole, srećni su oni koji su zahvalani. Srećni su oni koji su smireni. Srećni su oni koji su pronašli raj u sebi. Srećni su oni koji daruju sa radošću i primaju darove sa radošću. Srećni su tragaoci. Srećni su probuđeni. Srećni su oni koji slušaju glas Boga. Srećni su oni koji ostvaruju svoju predodređenost. Srećni su oni koji su spoznali jedinstvo. Srećni su oni koji su spoznali ukus spoznaje Boga. Srećni su oni koji borave u harmoniji. Srećni su oni koji su spoznali lepotu sveta. Srećni su oni koji su se otkrili Suncu. Srećni su oni koji teku kao reke. Srećni su oni koji su spremni da prihvate sreću. Srećni su mudri. Srećni su oni koji su spoznali sebe. Srećni su oni koji su zavoleli sebe. Srećni su oni koji su zahvalni životu. Srećni su stvaraoci. Srećni su slobodni. Srećni su oni koji praštaju.

U čemu je tajna izobilja?

- Vaš život – je najveća dragocenost u riznici Boga. A Bog – dragulj ljudskog srca. Bogatstvo unutar vas je neiscrpno a izobilje oko vas je beskonačno. Svet je dovoljno bogat da svako može da postane bogat čovek. Zato što više dajete, više i dobijate. Sreća stoji na pragu vaše kuće. Otvorite svoje misli izobilju, i pretvorite sve u zlato života. Blaženi su oni koji su pronašli blago u sebi.

Kako živeti u svetu?

- Ispijajte svaki trenutak života, jer neproživljeni život rađa tugu. I znajte, kako je unutra tako je i spolja. Tama sveta – je od tame iz srca. Čovek – je seme Sunca. Sreća – to je izlazak Sunca. Spoznaja Boga – to je rastvaranje u svetlosti. Prosvetljenje – to je sjaj od hiljadu sunaca. Blaženi su oni koji žude za svetlošću.

Kako steći harmoniju?

- Živite prosto. Nikom ne nanosite štetu. Ne zavidite. Neka se sumnje očiste, da ne donose nemoć. Posvetite život lepoti. Stvarajte zbog kreativnosti, a ne zbog priznanja. Odnosite se prema bližnjima kao prema otkrovenjima. Preobrazite prošlost. Donosite u svet novinu. Napunite telo ljubavlju. Postanite energija ljubavi, jer ljubav sve produhovi. Gde je ljubav – tu je i Bog.

Kako postići savršenstvo života?

- Srećan čovek preobražava mnoge. Nesrećni ostaju robovi, pošto sreća voli slobodu.

Istinska radost je tamo gde je Sloboda. Spoznajte osećaj sreće, otvorite se svetu i svet će se otvoriti vama. Odričući se sukoba, vi postajete gospodar.

I pogledavši sve sa ljubavlju, dodao je:

- Ali, mnogo više će vam otkriti tihovanje... Samo budite sa sobom...

Predrag Mihailović

SEME LJUBAVI I DOBRA

Ovaj naslov odgovara trenutku u kom se piše. Naime, približava se Uskrs, a nedavno je bio veliki Praznik - Blagovesti. Na Blagovesti je objavljeno Devici Mariji da je posejano Seme Ljubavi i Dobra, i da će to seme postati čovek - sin Božiji. Božiji sin - Sin Ljubavi, Sreće, Dobrote, Požrtvovanosti, Mira, Rada, Dobronamernosti, Istine...

U prethodnom broju ovog časopisa pisali smo o semenu, a naslov tog prvog teksta o Semenu (Seme uvek pišemo sa velikim) je bio "Sveta reč Seme". Da smo izabrali pravi naslov, pre svega nalazimo u Bibliji u Novom Zavetu u Jevanđelju po Luki, koji tumačeći Hristovu priču o sejaču započinje rečima: „SEME JE REČ BOŽIJA“. To će reći da je seme više od Svete reči, ono je reč Božija. Zato Semenu pristupamo sa posebnom pažnjom analizirajući ga iz svih, materijalnih, ali i nematerijalnih strana, konstatujući da se Seme može posmatrati i kao materijalna osnova opstanka i produženja biljnih i životinjskih vrsta, kao i samog čoveka, ali se može posmatrati i simbolički kao osnov svih pojava u životu. Tako možemo govoriti o: Semenu dobra i kao suprotnost - semenu zla (kada pišemo o zlu, seme pišemo malim slovom i tako uvek kada se radi o negativnim pojavama). Tako razlikujemo: Seme rada i seme lenjosti, Seme ljubavi i seme mržnje, Seme mira i seme rata, Seme Požrtvovanosti i seme samoživosti i bahatosti, Seme sreće i seme nesreće, Seme Istine i seme laži.

Upravo je Hrist kroz priču o sejaču ukazao na neophodnost negovanja i razvijanja Semena (sa velikim S) dakle Semena čiji će rod ustroiti lepotu i lakoću života,

Priču o sejaču Hrist je ispričao u alegorijama govoreći o Semenu kao osnovi i suštini života, ali ukazujući da nije svejedno kako i gde se seje, upućujući na dubinu i značaj odnosa prema Semenu i načina njegove upotrebe.

Te Hristove reči u Jevanđeljima su opisali apostoli i jevanđelisti: Matija, Marko i Luka. U Bibliji piše:

Hristova priča o sejaču Po Mateju

Gle, iziđe sejač da seje. I kad sejaše, jedna zrna padoše kraj puta, i dođoše ptice i pozobaše ih;

A druga padoše na kamenita mesta, gde ne beše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne beše u dubinu zemlje. I kad obasja sunce, povenuše, i budući da nemahu žila, posahnuše.

A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih.

A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šezdeset, a jedno po trideset.

Ko ima uši da čuje neka čuje.

Tumačenje priče o sejaču po Mateju

Svakome koji sluša reč o carstvu - a ne razume - dolazi zli i otima što je posejano u njegovom srcu; to je kraj puta posejani.

A posejani na kamenito tle, to je koji reč sluša i odmah je s radošću prima; ali nema korena u sebi, nego je nestalan, pa kada nastane nevolja ili gonjenje zbog reči, odmah se sablažnjava.

A posejani u trnje, to je koji reč sluša, no briga za ovaj svet i prevara bogatstva guši reč, te neplodan biva.

A posejani na dobru zemlju, to je koji sluša reč i razume, koji i rod rađa i donosi, jedan po stotinu, drugi po šezdeset, a treći po trideset.

Hristova priča o sejaču Po Marku

Eto, iziđe sejač da seje. I kad je sejao, jedno seme pade kraj puta, i dođoše ptice te ga pozobaše. Drugo pade na kamenito tle, gde nemaše mnogo zemlje, i odmah izniče, jer nemaše duboke zemlje. A kada sunce iziđe, bi sprženo, i kako nemaše korena - usahnu. Treće pade u trnje, i naraste trnje te ga uguši, i ne donese roda. Četvrta pak padoše u dobru zemlju, i davahu rod koji je napredovao i rastao, i donese tridesetostruko i šezdesetostruko i stostruko. Ko ima uši da sluša, neka sluša.

Tumačenje priče o sejaču po Marku

Sejač seje reč. Ovi su kraj puta posejani, gde se seje reč, i kada je čuju, odmah dolazi satana i uzima reč posejanu u njima.

I ovi su slično posejani na kamenitom tlu, koji kada čuju reč, odmah je s radošću primaju, i nemaju korena u sebi, nego su nestalni, pa kad dođe do nevolje ili gonjenja zbog reči, odmah se sablazne.

A drugi su, što su posejani u trnju; to su oni koji reč čuše, i svetske brige, te prevara bogatstva i žudnje za drugim stvarima uvlače se i guše reč, te neplodna biva.

A oni što su posejani na dobroj zemlji, slušaju i primaju reč, pa donose rod tridesetostruko i šezdesetostruko i stostruko.

Hristova priča o sejaču Po Luki

Iziđe sejač da seje seme svoje; i kad sejaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga, A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage. I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga. A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese rod sto puta onoliko. Govoreći ovo povika: Ko ima uši da čuje neka čuje.

Tumačenje priče o sejaču po Luki

Seme je reč Božija. A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali potom dolazi đavo, i uzima reč iz srca njihovog, da ne veruju i da se ne spasu.

A koje je na kamenu to su oni koji kad čuju s radosti primaju reč; i ovi korena nemaju koji za neko vreme veruju, a kad dođe vreme kušanja otpadnu.

A koje u trnje pade, to su oni koji slušaju, i otišavši, od brige i bogatstva i slasti ovog života zaguše se, i rod ne sazri.

A koje je na dobroj zemlji to su oni koji reč slušaju, i u dobrom i čistom srcu drže, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreći povika: Ko ima uši da čuje neka čuje.

Bog stvorio svet i čoveka po svom obličju i dade mu mnoge veštine i što je najvažnije dade mu slobodu da te veštine slobodno koristi, ali čovek ne beše spreman za tu slobodu pa je Bog morao da kroz kazne pokuša da stvori red na Zemlji, koju je takođe stvorio. Uvidevši da nije zadovoljan svojim delom najpre je pustio potop na Zemlju.

Uvidevši da potop nije dovoljan da se uspostavi red i mir na Zemlji rešio je da pošalje na Zemlju novo Seme, koje može biti i jeste jače od svih svih zala i nedaća a to je Seme Ljubavi - Isus Hristos. Isus je svojim pričama i propovedima širio znanje i razumevanje i što je najvažnije širio je Ljubav, ali u Hristovim propovedima postoji i jedna rečenica koja kaže: „Ko ima uši da čuje neka čuje“ što će reći da nisu svi još spremni da čuju reč Semena Božijeg, što je izvor mnogih nedaća i rušenja Božije harmonije. Tako je čovek iz neznanja, a neverujući Tvorcu, rešio da uzme u svoje ruke Božiji posao i Božiju nadležnost i, takođe iz neznanja i pohlepe, počeo da kreira nova semena koja nisu po Božijoj volji – genetski modifikovana semena, koja po svojoj suštini znače narušavanje kosmičke harmonije i ravnoteže i veoma su opasna za budućnost čovečanstva.

O temi semena, iz ugla genetske modifikacije, u sledećem nastavku serijala o Semenu...

Desanka Maksimović

KO HOĆE DA DOŽIVI ČUDO

Ko hoće da doživi čudo
mora imati srce nevino
kao mleko,
ne sme biti uobraženko,
jer takvu stvoru
doživeti čudo je teško.

Ko hoće detinju radost da nađe
mora umeti da oprost
onom ko mu podmeće klopke i zamke,
i one će se pretvoriti
u kočije, lađe
i u sanke.

Ko hoće da doživi čudo
mora se radovati kao laste,
mora mu biti dato
da može i zaplakati obilato
i kad do dečaka već odraste.

Ko hoće da doživi čuda
mora verovati da ona postoje
u svetu svuda,
da pokraj zvezda što ih vidimo
i nevidljive zvezde se roje.

Mora verovati međ' glasovima
koji dopiru do našeg uha
u tiho veče
da ih još isto toliko ima,
da i pesma za koju nemamo sluha
svaki čas ukraj nas proteče.

Ko hoće da doživi čudo
ne sme zgaziti na stazi mrava,
ne sme kamenom ptice da tuče,
jer od dvoraca gde čudo spava
ta nežna bića čuvaju ključke.

Jevđenije Đokić

VELIKI PODACI - VELIKI PROBLEMI

- *Tehnologija koja vam može dati sve što poželite, istovremeno je tehnologija koja vam može oduzeti sve što imate.* - **Den Gir**, stručnjak za informacionu bezbednost.

- *Naše tehnološke moći rastu, ali sporedni efekti i moguće opasnosti takođe su u porastu.* - **Alvin Tofler**, sociolog i futurolog.

U svetu informaciono - komunikacionih tehnologija, s vremena na vreme, pojave se popularni termini (buzzwords) o kojima svi pričaju. Sada su to **Veliki podaci (Big Data)**. Upotreba velikoga početnog slova u terminu **Veliki podaci** (što nije u skladu sa pravopisom srpskog jezika) ima za cilj da istakne razliku u odnosu na 'obične' velike skupove podataka. Pridev 'Veliki' se odnosi na velike mogućnosti koje ovi podaci donose.

Iako se termin Veliki podaci često sreće, mnogi nisu potpuno sigurni šta on zapravo znači, što se može reći čak i za neke stručnjake iz oblasti informacionih tehnologija. Kao i za mnoge druge pojmove, ne postoji jedna, usaglašena, matematički precizna definicija. Pored velike količine podataka, ovde su bitne inovativne forme analize postojećih podataka i generisanja novih znanja.

Iz konkretnije, tehničke perspektive, Veliki podaci imaju tri osnovne karakteristike (poznate kao **3V**):

- **Obim (Volume)**: velika količina podataka, posebno sakupljenih i uskladištenih. Obim podataka prvenstveno određuje njihovu vrednost i potencijale. Da bismo imali Velike podatke, obim mora biti zaista ogroman (izražen u terabajtovima i petabajtovima).

- **Raznovrsnost (Variety)**: različita priroda podataka, kao i način kako su strukturisani. Veliki podaci mogu da se sakupe iz tekstova, slika, audio i video zapisa (a fuzija podataka može upotpuniti delove koji nedostaju). Mogu biti strukturisani, polustrukturisani ili nestrukturisani. Podaci se mogu dobiti iz mnogo različitih izvora: od Interneta i društvenih mreža, preko kućnih uređaja, do GPS tehnologije pametnih telefona.

- **Brzina (Velocity)**: vreme potrebno za generisanje i dostupnost podataka za analizu. Podaci moraju da cirkulišu brzo i što je moguće bliže realnom vremenu, jer tek onda mogu doneti konkurentsku prednost u poslovnom okruženju.

Uređaji za prikupljanje, skladištenje i obradu podataka postaju sve jeftiniji i brži, a takođe se i računarska snaga za rukovanje ovim podacima stalno povećava. Nastavlja se čovekovo nastojanje da izmeri, zapiše i analizira svet u kojem živi.

Uveden je i novi termin **datafikacija** kojim se opisuje proces „uzimanja svih aspekata života i njihovo pretvaranja u podatke“. Na primer, Facebook datifikuje ponašanje korisnika na mreži, senzori pretvaraju u podatke sve osobine okoline, a pametni telefoni datifikuju lične komunikacije i kretanje. Ovo dovodi do situacije skoro sveprisutnog prikupljanja i dostupnosti podataka.

Moderne digitalne tehnologije su tako omogućile 'datafikaciju društva', utičući

na sve oblasti privrede i društva, pa i na svačiji svakodnevni život.

Kao i drugi društveno-tehnički fenomeni, Veliki podaci izazivaju i **utopijska i distopijska razmišljanja i zaključke**. S jedne strane, Veliki podaci se vide kao moćno sredstvo za rešavanje raznih društvenih i ekonomskih problema, nudeći nove i dublje uvide u različite oblasti kao što su: inovativne prakse u privredi, poboljšavanje zdravstvene zaštite, borba protiv terorizma i dugoročni uticaj klimatskih promena.

S druge strane, Veliki podaci pokazuju i zabrinjavajuće manifestacije Velikog brata - zadiranje u privatnost, smanjivanje građanskih sloboda i povećana državna i korporativna kontrola društva.

Da li će nam pretraživanje obimnih podataka pomoći da stvorimo bolje alate, usluge i javna dobra? Ili će to dovesti do novog talasa invazivnog marketinga i upada u privatnost? Hoće li nam analiza podataka pomoći da razumemo onlajn zajednice i političke pokrete, ili će se koristiti za praćenje demonstranata i suzbijanje slobode govora? Da li će to promeniti način na koji proučavamo ljudske komunikacije i kulturu, ili će pak suziti paletu istraživačkih opcija i možda čak promeniti šta istraživanje uopšte znači?

Došli smo do toga da živimo u svetu u kojem ogromne količine podataka i primenjena matematika zamenjuju svaki drugi alat koji bi mogao da se koristi. Mnogi predlažu da treba da se odbace sve teorije ljudskog ponašanja, od lingvistike do sociologije i da se zaborave taksonomija, ontologija i psihologija. Jer, ko uopšte može znati zašto ljudi rade to što rade?

Poenta treba da bude na tome da oni to rade, a mi to možemo pratiti i meriti sa neviđenom preciznošću. Sa dovoljno podataka, **brojke govore same za sebe.**

Da li je to baš tako da brojke govore same za sebe? Prečesto, Veliki podaci omogućavaju pojavu apofenije: uočavanje veza u nasumičnim, nepovezanim ili besmislenim podacima. To uočavanje obrazaca koji zapravo ne postoje, jednostavno nastaje zato što ogromne količine podataka mogu ponuditi veze koje 'zrače' u svim pravcima. U jednom čuvenom primeru pokazano je da tehnike rudarenja podataka mogu pokazati snažnu, ali lažnu korelaciju između promena berzanskog indeksa i proizvodnje putera u Bangladešu.

Veliki deo entuzijazma oko Velikih podataka potiče iz percepcije da nam nude **lak pristup** ogromnim količinama podataka. Ali ovde je ključno pitanje ko ima pristup, u koje svrhe, i sa kakvim ograničenjima? Samo kompanije društvenih mreža imaju pristup zaista velikim količinama podataka o društvu. Sociolog koji radi za Fejsbuk ili za Gugl imaće pristup podacima bitnim za analizu novih društvenih fenomena u digitalnom okruženju, ali ostatak naučne zajednice to neće imati.

Pored pitanja pristupa, ovde su bitna i pitanja novih **digitalnih veština**. Izdvajanje, sakupljanje, preformatiranje i analiziranje velikih količina podataka sa veb stranica zahteva znanja i veštine koje generalno imaju samo oni sa računarskim iskustvom. Kada su računarske veštine pozicionirane kao najvrednije, postavlja se pitanje ko je u prednosti, a ko je u nepovoljnom položaju u takvom kontekstu. Ovo, na svoj način, uspostavlja nove hijerarhije gde je glavni kriterijum 'ko ume da čita brojeve.'

Kad god su nejednakosti eksplicitno zapisane u osnove sistema, to proizvodi klasne strukture. Moglo bi se govoriti o **tri klase** ljudi u oblast Velikih podataka: oni koji **kreiraju podatke** (svesno i nesvesno ostavljajući digitalne tragove o svojim aktivnostima), oni koji **imaju sredstva da ih prikupe** i oni koji imaju **stručnost da ih analiziraju**. Jasno je da je poslednja grupa najmanja i najprivilegovanija. Oni su takođe ti koji određuju pravila o tome kako će se podaci koristiti i ko može da učestvuje.

Mark Gudmen je šesto poglavlje svoje knjige **Zločini budućnosti** (Laguna, 2017) naslovio - **Veliki skupovi podataka, veliki rizik**, a jedan odeljak - **Mračnija strana velikih skupova podataka**.

„Ono što se pomalja kao posledica velikih skupova podataka mogao bi biti trajan nadzor, ukidanje privatnosti i nicanje kriminalnih pretnji kakve niko nikada ranije nije mogao ni da zamisli. Većina ljudi ne shvata da će svaki prikupljeni podatak neizostavno procuriti. Naši današnji kompjuterski sistemi previše su nesigurni da bi bezbednoskladištili velike količine informacija koje generišemo. Do danas, najveća pretnja po velike skupove podataka bila je njihova krađa i obelodanjivanje. Ali to je bio tek početak.

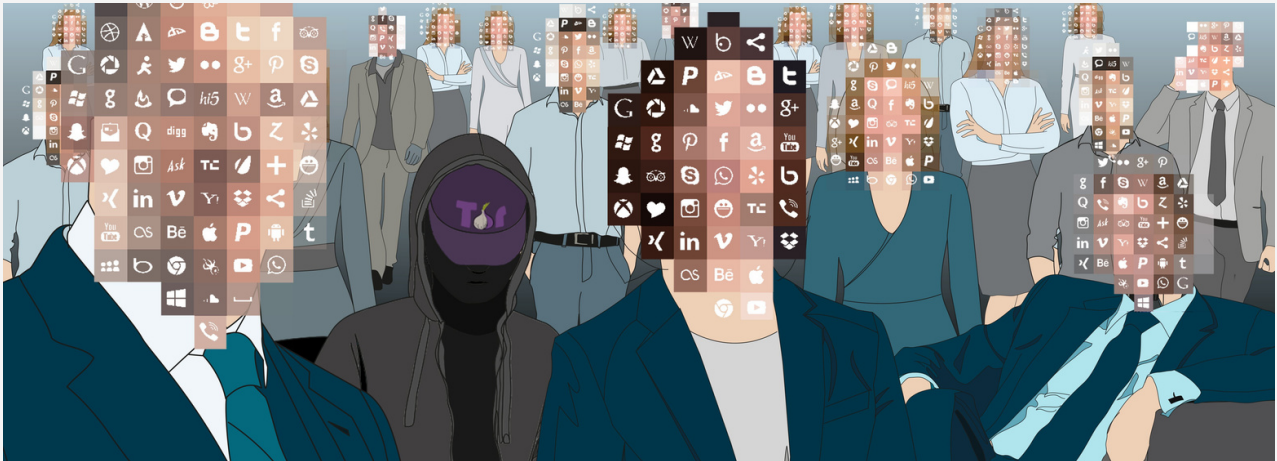
Kako se budemo kretali napred, nailazićemo na opasnosti koje će biti možda i pogibeljnije – neovlašćene izmene informacija na osnovu kojih svet obavlja svoje svakodnevne aktivnosti. Iako smo se strahovito pouzdali u podatke koje grozničavo gomilamo, sama tačnost tih informacija, kao što ćemo otkriti, lako se može poremetiti, sa značajnim posledicama po sve. Jer kao što zli akteri mogu da nam pokradu podatke, isto tako mogu i da ih izmene. Ta oluja koja se sprema ostaviće nas ranjive i uzdrmaće temelje naše vere u svet koji zavisi od podataka na načine koji još nisu do kraja dokučeni.“

Juval Harari u knjizi Homo deus: 'Kratka istorija sutrašnjice' (Laguna, 2018) objašnjava da je nastala jedna nova religija - **religija podatka**, koju on naziva **dataizam**.

“Dataizam tvrdi da se svemir sastoji od protoka podataka i da je vrednost svakog fenomena ili entiteta određena njegovim doprinosom obradi podataka. Može vam se ovo učiniti kao neka egzotična marginalna ideja, ali ona je zapravo već osvojila većinu zvaničnih naučnih krugova.”

„Političarima, poslovnim ljudima i običnim potrošačima dataizam nudi revolucionarne nove tehnologije i ogromnu novu moć. Naučnicima i intelektualcima obećava da će pružiti sveti gral koji nam je izmicao vekovima – jedinstvenu i sveobuhvatnu teoriju

koja objedinjuje sve naučne discipline, od muzikologije preko ekonomije pa do biologije. Prema dataizmu, Betovenova Peta simfonija, skok cena deonica i virus gripa samo su tri obrasca protoka podataka koji mogu biti analizirani pomoću istih osnovnih koncepata i alati. Ova ideja je krajnje privlačna: pruža svim naučnicima zajednički jezik, gradi mostove preko akademskih provalija i s lakoćom izvozi nova saznanja preko međunaučnih granica. Konačno će muzikolozi, ekonomisti i biolozi moći međusobno da se razumeju.

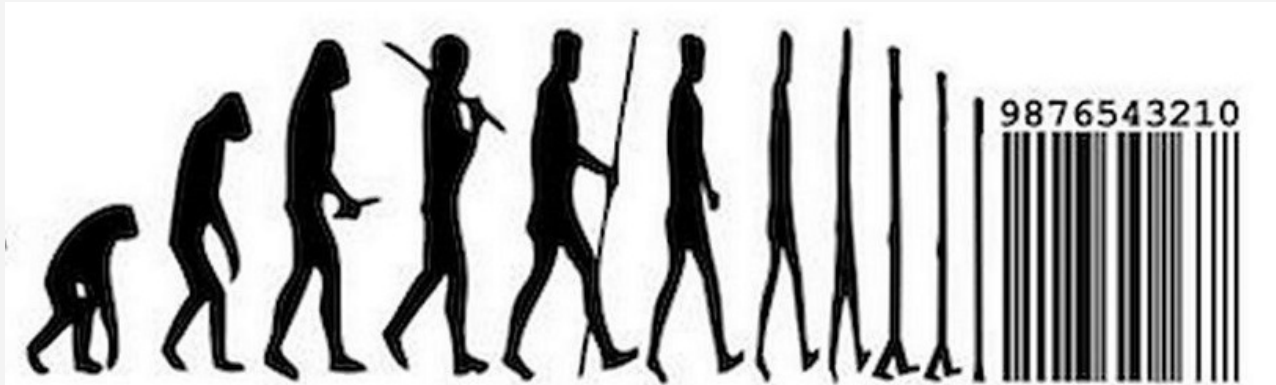

Na tom putu dataizam izvrće tradicionalnu piramidu učenja. Dosad su podaci posmatrani kao tek prvi korak u dugom lancu intelektualnih aktivnosti. Od ljudskih bića se očekivalo da iz podataka destilišu informacije, iz informacija znanje, iz znanja mudrost. Dataisti, međutim, veruju da ljudi više ne mogu da se nose s ogromnim prilivom podataka, te otuda ne mogu iz njih da destilišu ni informacije, a kamoli znanje ili mudrost. Zato bi posao obrade podataka trebalo poveriti elektronskim algoritmima, čiji kapaciteti daleko prevazilaze kapacitete ljudskog mozga. U praksi ovo znači da su dataisti podozrivi prema ljudskom znanju i mudrosti i više vole da veruju u velike skupove podataka i kompjuterske algoritme.“

Harari upozorava da je ovo trenutno vladajuća naučna paradigma i da menja naš svet preko granica prepoznatljivosti. S dataističke tačke gledišta, i čitavu ljudsku vrstu mogli bismo protumačiti kao sistem za obradu podataka, čiji su čipovi pojedinačna ljudska bića. Ako to prihvatimo, onda i čitavu istoriju možemo da shvatimo kao proces poboljšavanja delotvornosti ovog sistema.

Ako je čovečanstvo zaista jedinstveni sistem za obradu podataka, kakve rezultate ta obrada pruža? Dataisti bi rekli da će rezultat biti stvaranje jednog novog i još svrsishodnijeg sistema, nazvanog *internet svega*. Kad ta misija bude ispunjena, homo sapijens će nestati.

“Ako dataizam uspe da osvoji svet, šta će se desiti s nama ljudskim bićima? U početku će dataizam verovatno ubrzati humanističku poteru za boljim zdravljem, više sreće i većom moći. Dataizam se i širi tako što obećava da će ispuniti ove humanističke težnje. Da bismo dosegli besmrtnost, blaženstvo i božanske moći, potrebno je da obradimo ogromne količine podataka, koje daleko prevazilaze kapacitete ljudskog mozga. Zato će to umesto nas uraditi algoritmi. Samo što bi, kada sav autoritet bude prešao s ljudi na algoritme, humanistički projekti mogli da postanu beznačajni.”

Šta će se desiti s društvom, politikom i svakodnevnim životom kada nas nesvesni, ali visokointeligentni algoritmi budu poznavali bolje nego što sami sebe poznajemo?

“Upinjemo se da konstruišemo ‘*Internet svega*’ u nadi da će nam on omogućiti da budemo zdravi, srećni i moćni, ali kada on bude stvoren i pušten u rad, ljudska bića bi mogla da budu svedena od njegovih konstruktora na čipove, zatim samo na podatke, a na kraju bismo mogli prosto da se rastočimo u bujici podataka kao grumen zemlje bačen u brzu rečnu maticu. **Dataizam dakle pretilo da će s homo sapijensom uraditi isto što je homo sapijens uradio sa svim ostalim životinjama.**”

Mark Gudmen, u ranije pomenutoj knjizi, ističe da će „svi ovi izazovi postati znatno teži kada se milijarde novih predmeta ‘prikluče’ na Internet, a umreženi kompjuteri u obliku robota počnu da se kreću fizičkim prostorom koji dele s nama, da ne pominjemo rizike od veštačke inteligencije i sintetičke biologije.”

Gudmen smatra da, u cilju jasnog sagledavanja posledica ovolikog sakupljanja i korišćenja podataka, „moramo izvršiti uticaj na polju obrazovanja, te je stoga potrebno da se **medijska pismenost uvede u sistem obrazovanja od početka**. Danas se postavlja pitanje **na čijoj strani je sistem obrazovanja**, i da li je on resurs u rukama elite koja se školuje kako bi izučila i unapredila sisteme koji odgovaraju moći kapitala. Ipak je on deo procesa edukacije koji nam pruža mogućnost da shvatimo i razumemo u kom smeru se kreće tehnologija obrade informacija i da utičemo na moguće zloupotrebe i posledice takve vrste korišćenja informacija.”

Halil Džubran

MIRISNI PLODOVI DUŠE

Kada god sam popio gorku čašu, imala je talog meda.

Kada god sam savladao neku šumovitu prepreku, dospeo sam u zelenu ravnicu.

Kada god sam izgubio prijatelja u nebeskoj izmaglici, našao sam ga u osvitu jutra.

Koliko puta sam svoj bol i jad pokrivao trpeljivošću nadajući se da za to sledi nagrada, ali, kada bih ih otkrio, video bih da se bol u radost preobrazio i da je jad bodrost postao.

Koliko puta sam sa prijateljem prolazio pojavnim svetom misleći da je glup i nerazuman, ali sam uvek u tajnom svetu sebe smatrao tiraninom i nasilnikom, a njega mudrim i pronicljivim.

Koliko puta sam, opijen nektarom vlastite duše, sebe i svog sagovornika smatrao jagnjetom i vukom, a kada bih došao k'sebi video bih da smo obojica ljudi.

I ja i vi, ljudi, očarani smo onim što se iz nas javno ispoljava, a prenebregavamo suštinu u nama skrivenu. Ako neko od nas posrne, kažemo da pada; ako polako ide, kažemo da je slabić koji propada; ako zamuca, kažemo da je nem; ako uzdahne, kažemo da je u samrtnom ropcu i da umire.

I ja i vi strasni smo poklonici ljuštura koje zovemo "ja" i površnosti nazvanih "vi" – zato i ne vidimo tajne duha u svome "ja", niti tajne duha u "vi".

Šta možemo učiniti kada smo, zbog vlastite uobraženosti, nemarni prema istini u nama?

Kažem vam, a možda su moje reči veo koji prekriva lice istine u meni, kažem i vama i sebi: Ono što vidimo očima samo je oblak koji nam zaklanja ono što treba da vidimo dušama; ono što čujemo ušima samo je buka koja zaglušuje ono što treba da usvojimo srcima. Ako vidimo policajca kako hapsi čoveka, ne treba da mi sudimo ko je od njih prestupnik. Ako vidimo čoveka oblivena krvlju, a drugog okrvavljenih ruku, razumno je da ne prećutkujemo ko je ubica, a ko žrtva. Ako čujemo čoveka kako peva, a drugog kako plače, valja da se strpimo dok ne utvrdimo koji od njih je, zapravo, veseo.

Ne, brate, ne sudi o istini u čoveku prema onome što on ispoljava, niti uzimaj njegove reči ili neko delo kao simbol njegovog duha. Jer, ima mnogo onih koje omalovažavaš zbog njihovog teškog jezika i oskudnog govora, iako su prepuni umnosti i osećanja.

Takođe je mnogo onih koje nipodaštavaš zbog ružnog izgleda i nedoličnog života, a oni su jedan od nebeskih darova, jer u ljudima ima božanskog daha.

Katkada u jednom danu posetiš i dvorac i stračaru. Iz prvoga izlaziš zadivljen, a iz drugog tužan, ali kada bi mogao zanemariti izgled koji čulima opažaš, tvoje divljenje ne bi bilo tako veliko, već bi se u tugu pretvorilo, a na drugoj strani bi se tvoja tuga do divljenja vinula.

U toku dana možeš sresti dva čoveka. Jedan ti se obraća glasom što liči na bes oluje i pokretima kao u vojnika dostojni strahopoštovanja, a drugi ti govori bojažljivo i stidljivo, drhtavim glasom i isprekidanim rečenicama. Ali, kada bi ih mogao videti na iskušenjima, ili u činu žrtvovanja u ime principa, znao bi da napadna plahovitost nije hrabrost i da nemušta stidljivost nije isto što i bojažljivost.

Katkad pogledaš kroz prozor i među prolaznicima ugledaš monahinju kako ide na jednu stranu i prostitutku koja ide na drugu stranu i odmah pomisliš: Koliko li je dostojanstvena jedna, a koliko li je ružna druga. Ali, kada bi zatvorio oči i za trenutak oslušnuo, čuo bi šaputanje u vazduhu: Jedna se za mene moli, a druga mi bol želi; u duši svake od njih je senka Duha.

Katkada ideš svetom tragajući za onim što se zove civilizacija i razvijenost, te uđeš u grad sa velelepni palatama, divnim hramovima i širokim ulicama. Narod u njemu hita na sve strane: neki kao da bi kroz zemlju prodrli, neki kao da bi poleteli, neki kao da bi

munju uhvatili, neki kao da bi sami vetar dohvatili, a svi su u prelepoj odeći, sa sjajnom dugmadi – kao da im je praznik ili festival.

Posle izvesnog vremena, put te dovede u drugi grad sa bednim kućama i tesnim sokacima koji, kada kiša padne, pretvore se u glinena ostrva u moru blata. Kada ih sunce ogreje, pretvore se u oblake prašine. Meštani su prosti i jednostavni, kao tetiva na luku: idu lagano, rade polako, gledaju te kao da kroz tebe gledaju negde daleko i napustaš njihovu zemlju osećajući odvratnost i ogavnost, govoreći: "Razlika između onog što videh u jednom i u drugom gradu je kao razlika između života i smrti. U prvom gradu je snaga na vrhuncu, a u drugom krajnja nemoć; u prvom je prolećna i letnja mladost, a u drugom jesenja i zimska apatija; u prvom je upornost mladosti razigrane u vrtovima, a u drugom je staračka nemoć što iščezava u pepelu."

Kada bi oba grada mogao pogledati božjim očima, video bi da su oni kao dva srodna stabla u jednoj bašti. Kada bi tako mogao duže pronicati u njihovu suštinu, video bi da ono što ti se činilo naprednim u jednom samo su kratkotrajni, sjajni mehurići, a da ono što si smatrao apatijom u drugome je nevidljiva, postojana vrednost.

Ne, život se ne sastoji od svojih pojavnosti, već od onoga što se ne vidi; sav vidljivi svet nije sadržan u svojim ljušturama, već u suštinama; o ljudima ne treba suditi po licima, već po srcima.

Ni vera nije sadržana u izgledu bogomolja, u onome što grade sveštenici i tradicija, već u onome što se krije u dušama i što postoji u namerama.

Ni umetnost nije u onome što čuješ ušima, bilo da je to tiho zvučanje pesama, zvonjava reči u kasidama (muslim.duh.pesma), ili linije i boje koje na slici opažaš očima. Umetnost je u onim nemuštim, treperavim distancama između tonova u pesmama; u onome što do tebe dospeva posredstvom kaside, a šta je u duši pesnika ostalo neizgovoreno, mirno, samotno; u onome čime te slika nadahnjuje te, gledajući je, vidiš nešto dalje i lepše od nje.

Ne, brate, ni dani ni noći nisu sadržani u svojim pojavnostima; ni ja, koji sam samo putnik u vremenu, nisam sadržan u ovim rečima koje ti izgovaram, osim tek toliko koliko su reči u stanju da ti prenesu moju mirnu dušu. Zato me ne smatraj nezalicom pre nego što dokučiš moje tajno biće, a ne smatraj me ni genijem, pre nego što oslobodiš moje biće onoga što sam od drugih preuzeo. Ne reci: On je škrtica tesne ruke, pre nego što moje srce sagledaš, ili da sam plemenit i blagodaran pre nego što saznaš šta me podstiče na plemenitost i blagodarnost. Ne smatraj me ni zaljubljenikom dok ti se moja ljubav ne objavi u svoj svojoj svetlosti i žaru, niti me smatraj praznim dok ne dotakneš moje krvave rane...

Dragan Đurić

TAČKA DODIRA

Umro jednom nekakav čovek.

Iznenada.

Imao je oko pedeset godina.

Predan radu. Posvećen podizanju i sebe i porodice, nije ni primetio da ga telo izdaje.

I – izdalo ga je, taman kada je pomislio da je na vrhu, desilo se – baš kao pravilo.

Umro je, rekli bi: lako – u snu.

Bio je pun duha. Voleo je ljude, a i oni njega, bar je tako mislio...

Nikada nije razmišljao o smrti. Činila mu se daleka, iako se događala – ponekad jako blizu njega.

Oči su mu bile zatvorene, telo nepomično, ali – sve je čuo...!?

Plač njegove dece i žene, žamor onih koji su došli da pomognu porodici u ovom času.

"Mozak još radi..." – pomislio je. Nalazio je to u literaturi: da nakon smrti – mozak još neko vreme funkcioniše.

Spoznaje o smrti nema, bar ne onostrane.

"Da li je moguće da je to istina...!?" – čudio se i svojoj smrti i tome da je još uvek svestan.

Odjedanput, nikada doživljen osećaj. Kao kakvo deljenje, osetio se laganim, i HOP (!) – kao da se jedan deo njega odvojio od drugog. Telo je fizički ostalo dole, ali on se drugim delom, duhom, digao iznad. Odjednom, video je sve...

"Hej, šta je ovo...!?" – iščuđavao se.

"Da li je moguće...! Nije laž, ipak postoji..." Duh je oslobođen... Materija koja ga je pritiskala i čvrsto držala za tlo, oslobodila ga je...

Čitao je o dvojnosti tela. O postojanju materijalnog i duhovnog. Negovao je tu promisao za života. Pohranjivao je raznim razmišljanjima mudrih ljudi. Gledao je na stolu kako se duh rve sa materijom, ali – ovo je sasvim drugačije, ovo se događa...

Nije imao kad da tuguje za životom koji ostavlja. Nova saznanja za kojim je težio svaki smrtnik, i koja su mu se sada događala – zasenila su čak i smrt.

Gledao je svoje bespomoćno telo. Izneli su ga iz spavaće u dnevnu sobu. Sklopili ruke, zatvorili oči.

Po običaju, digli su telo na sto, veliki trpezarijski, koji se razvlačio jedino za slavu, krsnu slavu njegove porodice.

Vlažnom krpom su ritualno oprali telo...

Deca se skupila uz majku. Plaćnih očiju, gledali su u neverici šta se događa.

“Zašto njihov tata...?” Pitanje na koje nije bilo odgovora.

Hteo je da ih zagri, za utehu,...

Na pomisao da im priđe, *novi on* se nije pokretao.

Jednostavno njegov duh, koji je sada bio jedino njegovo vlasništvo, nije imao dodirne tačke ni sa čim što je imalo materijalnu osnovu.

Surovo, činilo mu se.

Žena je poslednji put ispeglala njegovo crno odelo, belu košulju. Suze su kvasile njene obraze. Bol je bila velika, zajedno su proveli dugo vremena. Izrodili troje dece. Zajedničke radosti i tuge.

Ujedini to ljude...

Obrijala ga je.

Znala je njegova žena da ne trpi neurednost, a brada mu je bila simbol neurednosti i lenjosti. Brijao se svakog dana. I nedeljom. Tako mu je lepo započinjao dan.

Obukli su telo i stavili u sanduk, koji je u međuvremenu donet.

Prvi šok je prošao. Lagano su dolazili sebi.

Iznenadna smrt, uglavnom, poremeti čitav životni raspored svih onih koji su oko umrlog.

Ništa im više nije bilo važno.

Javili su u firmu da neće doći. Ni on, ni oni...

To su, verovatno, najteži trenuci u ljudskom postojanju. Za one koji su oko pokojnika.

Smrt – kraj, rastajanje sa životom kakvog su do tada znali.

Kao i svako neznanje, tako i ovo o daljem ljudskom putovanju, čini smrt mračnom.

Razna nagađanja, ali potvrde o bilo kakvim pretpostavkama nema.

Religije objašnjavaju smrt na razne načine. Opet, bez ikakvog materijalnog dokaza niti svedočenja. Sve se svodi na veru...

Da ne sanja, pitao se više puta...

Događalo mu se da ga snovi nekada povedu u rizične ili horor situacije, ali uvek se budio u kritičnom momentu! Sada, ne...

Pokušavao je da se uštine. To nije bilo moguće: materijalno telo je ostalo dole, kao kaput kojeg je odlagao u garderobi Kolarca ili kakvog pozorišta, i - lagano odšetao iz njega, ali mu se i vraćao po završetku predstave.

“Ima li ova predstava kraj?” – pitao se.

Gledao se, nije video svoje ruke, noge, telo – ali: sve je video, čuo. Fizičke snage nije bilo, nije je osećao. Ne može da govori, da vikne. Da kaže svima da je tu.

Neka nova pravila vladaju u ovim okolnostima. Mora da se pomiri sa tim...

Iniciran je, izgleda, na viši životni stepen, ili je inicijacija u toku. Vaskrsava u nekom novom svetu... Prilikom svake inicijacije u profanom životu polagao je zakletvu položenom rukom na svetoj knjizi. Ovoga puta, knjige nema, moraće sam da je oformi i ispiše. Težak zadatak, ali i veliki izazov.

Za života – voleo je izazove. Nije ih izbegavao, naprotiv.

Kroz glavu mu je prolazila scena: smrt majke. Misao koje nije mogao da se oslobodi KAKO DA SE POMIRI SA TIM DA JE VIŠE NEMA, DA NIJE TU – PORED NJIH...

Tada je shvatio da se čovek brzo privikne na sve.

Nije razumeo... Sada vidi da mnogo toga nije razumeo.

Ležalo je njegovo telo, reklo bi se, spokojno, u njegovom omiljenom crnom odelu, besprekorno ispeglanim, kao sneg – belo košulji, leptir mašna Pierre Cardin – samo za posebne prilike. I crne,... dotrajale cipele...

Čitav događaj je posmatrao iz neuobičajenog položaja – o d o z g o.

Lebdeo je iznad.

Usvojio je to za ovozemaljskog života: ukoliko bi želeo da nešto sagleda u potpunosti – morao je da se “vine” iznad tog nečeg.

Nije osećao toplotu, hladnoću, glad, žeđ, bol,... Nekako je bio izvan toga. Samo je osećao ljubav, kojom je bio ispunjen.

Soba je bila puna. Sve poznata lica...

Koliko je puta u ovoj istoj sobi boravio sa njima. Bilo mu je drago što su došli, da podele bol sa njegovom porodicom. Da im se nađu...

“O Bože, zar ću sve da ih ostavim...?!” – zapita se u sebi.

Pogledao je u svoju decu. Troje ih je, sve jedno drugom do ušiju.

“Zar ću i njih ostaviti...?!?” – zapita se sa puno sete.

“Šta sada...? Šta sada sledi...?” – iščekivao je.

Znao je on šta sledi po “zemaljskom protokolu”, pitao se šta ga čeka u novom ruhu.

A čekala su ga iznenađenja...

Pitao se da li će sahranom vidljivog tela, nestati i *duhovni on*...

Odjedanput, njegov glas – ne njegovom voljom reče: “Ne brini, neće. Budi strpljiv...”

Naravno, čuo ga je samo on. *Bestelesni on*.

“Hej, pa ovo je magija... Odakle stižu odgovori...?!?”

Ako smo deo JEDNOG, onda je sve jasno. Odlučio je da se prepusti, mada zapravo i nije baš imao nekog izbora, ali lepše je izgledalo ako je to njegovom voljom.

Prepustao se i u, već doživljenim, inicijacijama, ali tu su bile ruke u koje je verovao.

Ko je sada tu...?

Dole, na zemlji, događaji su tekli onako kako se dalo očekivati.

Neki su iskreno žalili, nekima je bilo svejedno, neki su se "potrudili" da deluju tužno, neki se nisu trudili – svoju zloradost nisu krili...

Gledajući svoje najbliže pomisli:

"Bože, hteo bih da im dam malo nade u ovoj nevolji..."

Setio se, imao je šest godina, krio se na tavanu. Tražili su ga svuda, a on se sakrio jer je hteo da im napakosti zbog nezaslužene kazne koju je dobio. Slomile su ga majčine suze koja je pomišljala na najgore... A sada ponovo, skriven, ovoga puta – ne svojom voljom.

Iznenada, beli golub kao kakav glasonoša, sleteo je na prozor i – uprkos gužvi u kući i dvorištu prkosno počeo da guguče...

Ljudi povikaše: - **ČUDO...!** – uzvrtevši se i iščekujući da vide još nešto...

Njihov pogledi ga nisu mogli pronaći, ali jasno su osećali da je tu.

Deca sa nevericom potrčase ka njemu, ženi se ote mali osmeh na uplakanom licu.

Golub prhnu, napravi krug iznad svetine u dvorištu i – odlete...

- *Hvala Ti. Dovoljno je. Razumeli su...* – zadovoljno pomisli.

IMPRESSUM

Izdavač:

Dragan Đurić i Branislav Božović,
Gavrila Principa 43, Beograd
Republika Srbija

Glavni i odgovorni urednik:

Dragan Đurić

WEB adresa:

<http://www.tajnizacin.com>

Dinamika:

Časopis TAJNI ZAČIN izlazi tromesečno

Tehnička priprema:

Bojana Damjanov i Nikola Damjanov

Lektura i korektura:

Branislav Božović

Izrada i održavanje WEB stranice:

Nikola Damjanov

Kontakt

E-mail adresa: tajnizacin@gmail.com

Tel: 063/276262

ISSN (Online): 2812-8184